

Kvalita a výsledky hlavní a jiné činnosti pracovitě za léta 2010–2014 podle zřizovací listiny

Pracoviště	Knihovna AV ČR, v. v. i.
------------	--------------------------

Knihovna AV ČR, v. v. i., je právnickou osobou – veřejnou výzkumnou institucí, zřízenou k 1. 1. 2007 na dobu neurčitou. Účelem jejího zřízení je uskutečňování vědeckého výzkumu v oblasti vědeckých informací a knihovnědy a poskytování služeb specializované knihovny podle zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb.

Knihovna AV ČR, v. v. i. (KNAV) se zaměřuje v souladu se svou zřizovací listinou na činnosti v několika různých oblastech. Tomu odpovídá také organizační struktura KNAV.

Mezi základní infrastrukturní činnosti patří zejména zpracování a správa fondu, zajišťování informačních zdrojů, provozování informačních systémů, digitálních repozitářů a knihoven, digitalizace, reprografické a knihařské služby, poskytování knihovnických služeb koncovým uživatelům a metodická pomoc knihovnám ústavů AV ČR.

Do oblasti výzkumu a vývoje patří zejména činnosti v oblasti knihovnědy a vývoj informačních systémů a aplikací určených pro využití v knihovnách.

KNAV za účelem dalšího rozvoje využívá kromě institucionálního financování také prostředky z grantů, o které pravidelně usiluje. Při řešení projektů spolupracuje s ústavy AV ČR, vysokými školami i dalšími knihovnami.

Pro účely hodnocení je dle metodického pokynu připraven přehled odborné a infrastrukturní činnosti, který je rozdělen na jednotlivé organizační jednotky dle organizační struktury.

Tento podklad připravený za účelem hodnocení odpovídá členění dle odborů:

Odbor ředitele KNAV
Odbor provozu a ekonomiky
Odbor pro výzkum a vývoj
Odbor služeb
Odbor pro doplňování a zpracování fondu

Stručný popis činnosti jednotlivých odborů a zdůvodnění jejich potřeby

Odbor ředitele KNAV

Organizační struktura odboru:

Kancelář ředitele
Oddělení informačních technologií
Digitalizační centrum

Kancelář ředitele (KŘ) zahrnuje sekretariát (administrativa, evidence pošty) a od roku 2012 nově zřízený úsek PR, propagace a správa webu, který zajišťuje lepší informovanost

veřejnosti o činnostech a službách KNAV, jejich propagaci, provádí obsahovou správu webu a spolupracuje na jeho vývoji, zajišťuje technickou podporu ediční činnosti, organizuje a koordinuje popularizační aktivity a při plnění všech těchto prací intenzivně spolupracuje se všemi odbory KNAV.

Oddělení informačních technologií a Digitalizační centrum spadají v organizační struktuře přímo pod ředitele KNAV. Stávající situace je dána tím, že současný ředitel působil původně v KNAV v pozici, ve které řídil tato dvě pracoviště jako jejich vedoucí. V současnosti stále kontroluje činnost, iniciuje vývoj na těchto pracovištích a připravuje projekty, na jejichž řešení se Oddělení informačních technologií a Digitalizační centrum podílí.

Oddělení informačních technologií (OIT) zabezpečuje běžný provoz a rozvoj IT infrastruktury od uživatelských stanic až po virtualizační řešení hostující jednotlivé servery, které poskytují příslušné služby potřebné jak pro interní chod samotné organizace, tak i služby směrem k externím uživatelům. Pro dlouhodobé ukládání dat, která vznikají zejména v Digitalizačním centru, OIT zároveň spravuje a postupně rozvíjí i datové úložiště. V náplni oddělení je dále také řešení výzkumných a vývojových projektů, zabývá se implementací nových řešení a vývojem informačních systémů. Řada výstupů je k dispozici nejen pro KNAV a AV ČR, ale i pro další knihovny.

Digitalizační centrum (DC) je specializované pracoviště vytvořené po povodni v roce 2002, která zasáhla řadu knihovných fondů, s cílem zajistit zpřístupnění dokumentů zasažených povodní. V té době se jednalo v českém prostředí o unikátní pracoviště, srovnatelné bylo pouze v Národní knihovně ČR. Sloužilo tehdy často jako vzor pro další knihovny, které chtěly zahájit digitalizaci. V posledních letech je hlavním účelem digitalizace publikací vydávaných v působnosti Akademie věd ČR a jejich předchůdkyň. Výstupy Digitalizačního centra jsou k dispozici v Digitální knihovně AV ČR. DC poskytuje své služby také externě dalším zájemcům zejména z oblasti ústavů AV ČR a dalších knihoven.

Odbor provozu a ekonomiky (OPE)

Organizační struktura odboru:

Ekonomické oddělení
Reprografické a knihařské centrum
Oddělení provozu

Ekonomické oddělení (EO) je odpovědné za přípravu rozpočtu a jeho průběžné plnění, sledování plnění rozpočtů a zabezpečení administrativy jednotlivých projektů, je zde zajišťována personální agenda, kompletní zpracování mezd a finanční účetnictví.

Reprografické a knihařské centrum (RKC) plní i funkci servisního pracoviště ústavů AV ČR poskytováním reprografických a knihařských služeb. Centrum nabízí kromě kopírovacích a vazačských služeb také např. laminování, lepení plánů, tisk plakátů, zhotovování desek a přebalů, lisování, ořezávání aj. KNAV zde realizuje tisk a vazbu svých publikací – periodika Knihy a dějiny či monografií. Reprografické a knihařské centrum je též využíváno pro opravy některých knih a časopisů z fondu KNAV. Své služby nabízí také veřejnosti.

Oddělení provozu (OP) má plně v kompetenci zajištění provozu KNAV v sídle na Národní třídě i provozu centrálního depozitáře v Jenštejně. Zajišťuje veškeré údržbové i stavební činnosti. Do tohoto oddělení spadá též správa autoparku, zajištění odchozí pošty a bezpečnost práce zaměstnanců KNAV.

Odbor pro výzkum a vývoj (OVV)

Organizační struktura odboru:

Knihovědné oddělení

Oddělení elektronických informačních zdrojů

Bibliometrie a scientometrie

Hlavním cílem odboru je provádění, řízení, koordinace a evidence aktivit zaměřených na výzkum a vývoj, včetně zapojení do hodnocení výzkumné činnosti.

Hlavním úkolem **Knihovědného oddělení** (KVO) je výzkum české knižní kultury a shromažďování pramenných zdrojů k produkci českých a moravských tiskáren 16.–18. století.

Oddělení elektronických informačních zdrojů (OEIZ) zejména zajišťuje a spravuje elektronické informační zdroje pro KNAV a ústavy AV ČR včetně vzdáleného přístupu, spravuje redakční publikační systém časopisů vydávaných v ústavech AV ČR – ScholarOne Manuscripts.

V oddělení **Bibliometrie a scientometrie** (BS) jsou v rámci skupiny vytvářeny podklady pro hodnocení výsledků pracovišť AVČR a další analýzy pro potřeby vedení AVČR a to jak z vlastních informačních zdrojů (ASEP), tak z externích informačních systémů.

Odbor služeb (OS)

Organizační struktura odboru:

Oddělení výpůjčních služeb

Oddělení meziknihovních služeb

Oddělení pro správu studovny

Rešeršní a referenční služby

Hlavní činností **Odboru služeb** (OS) je poskytování výpůjčních, informačních, meziknihovních, reprografických, rešeršních a referenčních služeb uživatelům Knihovny AV ČR, v. v. i. (KNAV). OS dále zajišťuje i provoz čtenářské studovny včetně služeb odpočinkové místnosti a provoz počítačové studovny s poradenstvím při práci s EIZ.

Oddělení výpůjčních služeb (OVS) poskytuje výpůjční a reprografické služby, spravuje počítačovou studovnu a centrální pokladnu. Reprografické služby zahrnují zhotovování rozmnoženin na samoobslužné kopírce a zhotovování digitálních kopií z dokumentů historického knižního fondu KNAV. Počítačová studovna nabízí přístup k elektronickým informačním zdrojům, k internetu včetně bezdrátového připojení a na žádost uživatele také tisk dokumentů. Oddělení výpůjčních služeb se také podílí na doplňování obálek knih v rámci projektu Obalkyknih.cz a zajišťuje službu „Ptejte se knihovny“.

Oddělení meziknihovních služeb (OMS) je zapojeno do projektu Virtuální polytechnická knihovna (www.vpk.cz) a poskytuje uživatelům meziknihovních služeb výpůjční a reprografické služby z fondu KNAV, z jiných knihoven v ČR a zahraničních knihoven. Zajišťuje také poskytování meziknihovních služeb uživatelům zahraničních knihoven z fondu KNAV.

Oddělení pro správu studovny (OSS) poskytuje informační služby ve studovně, pečuje o skladbu prezenčního fondu v hale služeb a zajišťuje služby v šatně pro uživatele KNAV.

Rešeršní a referenční služby (RRS) poskytují rešeršní, poradenské, konzultační a referenční služby zejména z licencovaných zdrojů dostupných v KNAV (<http://www.lib.cas.cz/eiz/>), ale i ze zdrojů volně dostupných na internetu.

Odbor pro doplňování a zpracování fondů (ODZF)

Organizační struktura odboru:

Oddělení správy knihovních systémů

Oddělení akvizice

Oddělení zpracování knih a elektronických nosičů

Oddělení zpracování časopisů

Revizní oddělení

Oddělení správy knihovních systémů (OSKS) využívá systém Aleph pro ukládání, zpracování, zpřístupnění a správu záznamů o dokumentech, zajišťuje jeho vývoj a správu jako knihovního systému pro celou AV ČR. Poskytuje podporu při práci v systému Aleph pro knihovny ústavů AV ČR, při konverzi dat z jiných systémů a zajišťuje správu specializovaných databází (článekové bibliografie, báze hudebnin, báze časopisů), provádí centrální aktualizace verzí Alephu a proškolení pracovníků na práci se systémem. OSKS se také podílí na správě systému pro evidenci publikační činnosti a výsledků výzkumu ASEP. Pro databázi ASEP zajišťuje vývoj systému – úpravy a rozšíření datové struktury, rozšiřování funkčnosti systému a vývoj vlastní webové aplikace Analytika ASEP, která je analytickým nástrojem nabízejícím bibliografické a grafické přehledy. OSKS ve spolupráci s Odborem pro výzkum a vývoj dále zajišťuje bibliografické a statistické výstupy pro vedení ústavů a Akademie věd. Poskytuje knihovníkům z ústavů AV ČR metodickou podporu, školení a vytváří nové metodické pokyny.

Oddělení akvizice (OA) zajišťuje akvizici zahraničních knih, českých knih a předplatného periodik formou nákupu, darů a získáváním tzv. povinných výtisků (publikace vydané ústavu AV ČR a nakladatelstvím ACADEMIA), zajišťuje kontinuální a trvalý nákup jednotlivých zahraničních elektronických knih a poptávková řízení na nákup zahraničních knih, českých knih a předplatného periodik. Doplňuje do fondu zejména nejnovější českou i světovou vědeckou literaturu, dále tituly mapující výsledky výzkumu ústavů AV ČR. Do fondu KNAV jsou doplňovány i staré tisky vydané do roku 1800.

Oddělení zpracování knih a elektronických nosičů (OZKEN) zpracovává veškerý knižní fond, přicházející do KNAV, vytváří katalogizační záznamy v systému Aleph, opatřuje dokumenty jmenným a věcným popisem, adjustací a signováním. Stejným postupem rekatalogizuje dosud neevidovaný fond v majetku KNAV.

Oddělení zpracování časopisů (OZČ) zajišťuje jmennou a věcnou katalogizaci časopiseckého fondu KNAV. Pracovníci oddělení evidují a distribuují nově přichozí čísla a spravují fond časopisů ve skladech i v hale služeb. Provádí štítkování a opravy staršího fondu, aktualizují v Souborném katalogu NK informace o jednotkách, které má KNAV ve fondu, spolupracují při vytváření národních autorit s Národní knihovnou. Poskytují školení a konzultace ke katalogizaci časopisů a časopiseckých článků knihovníkům z knihoven ústavů AV ČR. Katalogizují časopisecké články z titulů vydávaných ústavu Akademie věd a přispívají do databáze Národní knihovny ANL – Výběr článků v českých novinách, časopisech a sbornících. Přidávají do Digitální knihovny AV ČR plné texty časopisů, odpovídají na dotazy uživatelů a zprostředkovávají jednání s vedeními ústavů a redakcemi časopisů o zpřístupňování plných textů v Digitální knihovně AV ČR.

Revizní oddělení (RO) postupuje podle vypracované metodiky inventarizace, zajišťuje průběžnou revizi knihovního fondu, vede záznamy o chybějících a nalezených svazcích, připravuje nabídkové seznamy odepisovaných knih a časopisů.

Detailní popis činnosti jednotlivých odborů je uveden v samostatných zprávách za každý odbor.

Kvalita a výsledky hlavní a jiné činnosti organizační jednotky za léta 2010–2014 podle zřizovací listiny

Organizační jednotka	Odbor ředitele KNAV
----------------------	---------------------

Organizační struktura odboru:

Kancelář ředitele

Oddělení informačních technologií

Digitalizační centrum

Kancelář ředitele

Součástí Odboru ředitele je Kancelář ředitele zahrnující sekretariát a od roku 2012 nově zřízený úsek PR, propagace a správa webu, který zajišťuje lepší informovanost veřejnosti o činnostech a službách KNAV, jejich propagaci, provádí obsahovou správu webu a spolupracuje na jeho vývoji, zajišťuje technickou podporu ediční činnosti, organizuje a koordinuje popularizační aktivity a při plnění všech těchto prací intenzivně spolupracuje se všemi odbory KNAV.

Oddělení informačních technologií a Digitalizační centrum (OIT, DC)

Tato dvě pracoviště spadají v organizační struktuře přímo pod ředitele KNAV. Stávající situace je dána tím, že současný ředitel působil původně v KNAV v pozici, ve které řídil tato dvě pracoviště jako jejich vedoucí. V současnosti stále kontroluje činnost a iniciuje vývoj na těchto pracovištích a připravuje projekty, na jejichž řešení se Oddělení informačních technologií a Digitalizační centrum podílí.

Oddělení informačních technologií (dále jen OIT) zabezpečuje běžný provoz a rozvoj IT infrastruktury od uživatelských stanic až po virtualizační řešení hostující jednotlivé servery, které poskytují příslušné služby potřebné jak pro interní chod samotné organizace, tak směrem k externím uživatelům. Pro dlouhodobé ukládání dat, která vznikají zejména v Digitalizačním centru, OIT zároveň spravuje a postupně rozvíjí i datové úložiště. V náplni oddělení je dále také řešení výzkumných a vývojových projektů, zabývá se implementací nových řešení a vývojem informačních systémů. Řada výstupů je k dispozici nejen pro KNAV a AV ČR, ale i pro další knihovny.

Digitalizační centrum (DC) je specializované pracoviště, které bylo vytvořeno po povodni v roce 2002, jež zasáhla řadu knihovných fondů, s cílem zajistit zpřístupnění dokumentů zasažených povodní. V té době se jednalo v českém prostředí o unikátní pracoviště, srovnatelné bylo pouze v Národní knihovně ČR. Sloužilo tehdy často jako vzor pro další knihovny, které chtěly zahájit digitalizaci. V posledních letech je hlavním účelem digitalizace publikací vydávaných v působnosti Akademie věd ČR a jejich předchůdkyň. Výstupy Digitalizačního centra jsou k dispozici v Digitální knihovně AV ČR. DC poskytuje své služby také externě dalším zájemcům zejména z oblasti ústavů AV ČR a dalších knihoven.

Vývoj systému pro zpřístupnění digitálních dokumentů Kramerius

V České republice je systém Kramerius zcela převažujícím systémem pro provozování digitální knihovny v knihovnách a zřejmě jediným, který akceptuje data ve standardu NDK. K datu přípravy zprávy existuje nejméně 39 knihoven provozovaných v systému Kramerius. <https://github.com/ceskaexpedice/kramerius/wiki/Knihovny>. Tento open source systém je vyvíjen již od roku 2003, kdy byl jeho vývoj iniciován Národní knihovnou ČR. KNAV od počátku spolupracovala při jeho vývoji a od roku 2008 se stala garantem jeho vývoje. Nová generace systému Kramerius dostala označení Kramerius 4 a od této verze se stal jádrem systém open source repozitář Fedora vyvíjený ve Spojených státech. Tato verze byla k dispozici od roku 2010. V té době byl hlavním zdrojem financování jeho vývoje projekt programu MK ČR – DC08P02OUK008 Evidence digitalizovaných dokumentů, sledování procesu zpracování a vývoj systému pro zpřístupnění. Ze stejného projektu byl financován také vývoj Registru digitalizace, který je popsán na jiném místě této zprávy.

Od roku 2012 je Kramerius vyvíjen v rámci projektu podpořeného z programu MK ČR NAKI – DF12P01OVV002 Česká digitální knihovna a nástroje pro zajištění komplexních digitalizačních procesů. Hlavním řešitelem projektu je ředitel KNAV, na realizaci se aktivně podílí OIT i DC. V roce 2014 byla dokončena verze K5, která přinesla REST API rozhraní umožňující napojení dalších aplikací včetně zajištění nového uživatelského rozhraní. Tato verze umožnila zahájit např. vývoj klientů pro mobilní zařízení (Android, iOS) a nového webového klienta. V průběhu roku 2014 bylo zahájeno sklizení dat do jedné centrální instalace a vytváření indexu. Takto získaná data již budou základem České digitální knihovny.

Česká digitální knihovna

Vznik České digitální knihovny (ČDK) je umožněn díky výše uvedenému projektu DF12P01OVV002. Jedná se o projekt VaV. Spolupříjemcem dotace je vedle KNAV také Národní knihovna ČR a na jeho řešení spolupracují i další knihovny (zejména MZK) a IT společnost Incad. ČDK bude národním agregátorem digitálních knihoven provozovaných v České republice. Bude sloužit jako jednotné rozhraní pro koncové uživatele i jako hlavní poskytovatel dat pro zastřešující národní i mezinárodní projekty, zejména pro Centrální portál knihoven a pro projekt evropské digitální knihovny Europeana. Mezi výstupy projektu patří také vývoj open source softwaru, který bude sloužit k vytváření, zpřístupňování a archivaci digitálních dokumentů (Kramerius, ProArc, RDflow). Výchozím softwarovým řešením pro ČDK je systém Kramerius. V roce 2014 bylo zahájeno sklizení dat do centrální instalace z NK ČR, KNAV, MZK a NTK. Tato instalace je provozována na infrastruktuře KNAV a měla by být na konci projektu přesunuta do Národní knihovny ČR.

Vývoj systému pro vytváření a editaci metadat a pro správu digitálních dokumentů ProArc

ProArc je vyvíjen jako zcela nové open source řešení v rámci projektu DF12P01OVV002 Česká digitální knihovna, které má sloužit knihovnám pro produkci digitálních dokumentů v souladu se standardy NK ČR. ProArc umožňuje export dat primárně v nativním formátu FOXML určeném pro systém Kramerius, resp. digitální repozitář Fedora. Dále také umožňuje vytvářet balíčky určené k archivaci dle standardu Národní digitální knihovny. Pro archivaci bylo zvoleno propojení s open source archivačním systémem Archivematica. První verze systému ProArc 1.0 K4 byla zveřejněna v roce 2013. V dalším roce to byla verze ProArc 2.0 NDK. Tato verze je již v ostrém provozu na několika pracovištích. Dlouhodobě je využíván kromě DC KNAV také ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové. Vývoj systému dále

pokračuje, jsou začleňovány nové typy dokumentů (např. staré tisky) a nové exportní formáty (např. export dat pro CEJSH).

System pro evidenci digitalizačního workflow – RDflow

RDflow je další open source řešení, které vzniká v rámci projektu DF12P01OVV002 Česká digitální knihovna. Jeho účelem je evidence dílčích kroků digitalizačního workflow přímo na jednotlivých digitalizačních pracovištích. V roce 2014 byla připravena podrobná analýza, která je podkladem pro programátorské práce v následujícím roce. RDflow bude sdílet data s Registrem digitalizace a bude přímo začleněn do výrobního nástroje ProArc, což umožní řadu kroků a operací během přípravy digitálního dokumentu kontrolovat a zaznamenávat automatizovaně.

Registr digitalizace

Registr digitalizace provozovaný na adrese <http://www.registrdigitalizace.cz/> je výstupem společného projektu KNAV a NKČR DC08P02OUK008 „Evidence digitalizovaných dokumentů, sledování procesu zpracování a vývoj systému pro zpřístupnění“ podpořeného z programu MK ČR. Registr umožňuje sdílení informací o digitalizaci a tím zabraňuje duplicitám ve zpracování. Tento projekt je využíván prakticky všemi knihovnami, které zahájily digitalizaci. V současnosti eviduje informace o více než 300 000 titulech. Registr byl jako výstup projektu nahlášen do evidence výsledků RIV v roce 2010 a ve stejném roce obdržel cenu konference Inforum 2010.

Zapojení do projektu Centrální portál knihoven – KNIHOVNY.CZ

KNAV je jednou ze zakládajících knihoven projektu Centrální portál českých knihoven (dále jen CPK) jehož vybudování je jedním z hlavních cílů Koncepce rozvoje knihoven ČR na léta 2011 až 2015. V rámci tohoto projektu se řeší různé dílčí úkoly v jednotlivých knihovnách, které by v souhrnu měly vést k realizaci myšlenky umožnit uživatelům získání požadovaných dokumentů v tradiční tištěné nebo digitální podobě a pohotové a komplexní informace kdykoli, odkudkoli a kdekoli. Ředitel KNAV je předsedou Rady CPK, hlavním koordinátorem spolupráce na přípravě CPK a odpovědným řešitelem projektů zajišťujících z programu VISK 8B jednotlivé etapy. Zaměstnanci KNAV se aktivně zapojili do prací na projektu CPK v rámci několika pracovních skupin.

Jedním z dílčích úkolů je implementace jednotné autentizace a autorizace uživatelů napříč knihovnami spolu s možností přebírat jejich identity. V roce 2013 KNAV získala z programu MK ČR VISK dotaci na projekt, jehož účelem byly úpravy zajišťující podporu mojID, shibboletizaci a zavedení platební brány. Technickou realizaci v systému Aleph pro KNAV zajistila firma MULTIDATA Praha, s. r. o.

Od konce roku 2014 probíhají další úpravy ostatních systémů. Jde zejména o systém VuFind, který bude také shibboletizován, a dále bude zavedena podpora mojID do IdP (Identity Provider), jehož prostřednictvím je KNAV členem federace identit eduID.cz. Tyto úpravy si zajišťuje OIT vlastními silami.

Splněním těchto úkolů nabídne KNAV svým uživatelům jednotné přihlášení do informačního systému a možnost provádět online platby.

Webarchiv

Od roku 2009 probíhá průběžná archivace webových stránek ústavů AV ČR. Týká se to přibližně 2/3 ústavů. KNAV může archivovat pouze ty ústavy, které souhlasily s uzavřením smlouvy.

Průměrný roční přírůstek činí 50-70 GB. Celkový objem archivovaných dat, která jsou webarchivem zpřístupňována, činil na konci roku 2014 přibližně 440 GB. Indexy vytvářené pro potřeby fulltextového vyhledávání pak tvořily dalších 36 GB.

Webarchiv je dostupný na <http://webarchiv.lib.cas.cz/>.

VuFind

Pro snadnější dostupnost informačních zdrojů proběhla integrace katalogů, digitální knihovny a EIZ pod discovery systém VuFind. Tento systém je propojen s centrálním indexem a SFX a představuje hlavní bránu pro vyhledávání ve zdrojích, které KNAV poskytuje svým uživatelům, i k zajištění přímého přístupu v případech, kdy je to možné. VuFind zároveň slouží jako rozhraní pro Souborný katalog AV ČR.

Ověřování identity (autentizace) uživatelů je řešeno prostřednictvím LDAP serveru, kde jsou uloženy uživatelské účty. Uživatel tedy využívá stejné identifikační údaje jako v Alephu. Celé řešení je postupně vyvíjeno a vylepšováno tak, aby měl uživatel na jedno přihlášení maximální možný počet dostupných zdrojů s přehledným vyhledáváním.

Digitální knihovna AV ČR

Digitální knihovna AV ČR je provozována v systému Kramerius a jejím hlavním cílem je zpřístupnění publikací z produkce Akademie věd a jejích předchůdkyň. To je doplněno dalšími publikacemi zejména z historických fondů. Na konci roku 2014 činil celkový počet dostupných stran 2 483 752 ve 173 titulech periodik a 1 349 monografiích. Veřejně přístupných bylo 347 337 jednotlivých stran. V současné době jsou již obsahem této digitální knihovny data pocházející jak z digitalizace, tak i data z nové produkce (born digital – typicky se v případě AV ČR jedná o články ve formátu PDF). Data z nové produkce byla původně provozována odděleně v repozitáři E-prints. Ten je ještě stále k dispozici, ale v dohledné době bude jeho provozování ukončeno.

Knihovna je postupně rozšiřována o další tituly, v současné době se již práce zaměřují zejména na monografie vzhledem k tomu, že produkce časopisů je již prakticky pokryta.

Digitální knihovna AV ČR je dostupná na <https://kramerius.lib.cas.cz/>.

Seznam všech periodik obsažených v Digitální knihovně AV ČR k 31. 12. 2014 je uveden jako příloha na konci této zprávy.

Federativní autentizační a autorizační infrastruktura Shibboleth a paralelní vyhledávání a linkování v elektronických informačních zdrojích AV ČR

Jedná se o projekt, který byl řešen z Fondu rozvoje Cesnet v letech 2009–2011.

V KNAV je zprovozněn poskytovatel identit (IdP), který přebírá uživatelské údaje z knihovního systému Aleph. V současné době služby poskytovatele identit nabízí KNAV jen svým registrovaným uživatelům (studenti, veřejnost, zaměstnanci jiných ústavů AV ČR).

Poskytovatel identit KNAV je členem České akademické federace identit eduID.cz. V současné době zdaleka ne všichni poskytovatelé elektronického obsahu podporují výše zmíněnou infrastrukturu. Protože KNAV má pro své registrované uživatele předplacené i tyto zdroje, byl v rámci projektu zřízen také specializovaný proxy server (EZproxy), který je napojen na poskytovatele identit KNAV a tvoří tak mezivrstvu mezi uživatelem a poskytovatelem elektronického obsahu. Z pohledu uživatele je vše transparentní a stále se autentizuje jednotným způsobem – pro využití služeb vzdáleného přístupu mu stačí internetový prohlížeč, síťová konektivita a registrace v KNAV. Přehled poskytovatelů předplaceného elektronického obsahu je dostupný na internetových stránkách KNAV spolu s návodem na to, jak tyto služby použít.

Významnou součástí projektu bylo zprovoznění služby paralelního vyhledávání a linkování v elektronických informačních zdrojích, které také využívá služeb poskytovatele identit KNAV a přináší uživatelům další přidanou hodnotu ve službách KNAV. I tato služba je zařazena jako poskytovatel elektronického obsahu do federace eduID.cz, v současné chvíli je přístupná jen pro registrované uživatele KNAV, ale do budoucna existuje předpoklad využití i pro ostatní členy federace. Dalším poskytovatelem elektronického obsahu, se kterým KNAV může v budoucnu přispět členům federace eduID.cz, je např. Digitální knihovna AV ČR.

Analytika ASEP

OIT spolupracuje s Oddělením správy knihovních systémů při vývoji online webové aplikace pro vytváření analytických výstupů nad daty z ASEPu (Analytika ASEP).

Stránky aplikace jsou rozděleny na logické bloky, takže lze prohlížet statistiky pro celý ústav, pro oddělení v rámci ústavu, případně statistiky celé vybrané vědní oblasti. V každé vybrané části lze nalézt několik různých typů statistik, které obsahují přehledné grafy. Výstupy včetně grafů jsou generovány dynamicky, tudíž se mění v závislosti na uživatelem zvolených parametrech zpracování.

Za pozornost stojí např. impaktovaná periodika ve statistikách pro ústav i pro oddělení, kde lze nalézt grafy pětiletých kumulací a další zajímavé výpočty, jako je například průměrný impakt na jeden článek, průměrný impakt na pracovníka a počty pracovníků. V impaktovaných periodikách lze přepínat mezi jednotlivými odděleními.

Analytika ASEP jsou dostupná na <https://www.lib.cas.cz/arl/>

Institucionální repozitář AV ČR ASEP a knihovní systém Aleph

OIT spolupracuje s Oddělením správy knihovních systémů. U obou zmíněných řešení spolupracuje z hlediska zálohování dat. V případě systému Aleph, který je provozován na vlastní infrastrukturu KNAV, částečně spolupracuje také při administraci systému a zajišťuje potřebnou IT infrastrukturu. OIT zároveň také vyvinulo a provozuje nástroj pro export bibliografických záznamů z Alephu, které následně automatizovaně předává do Souborného katalogu ČR, jenž spravuje NK ČR.

Repozitář ASEP je v současné době provozován jako služba firmou Cosmotron Bohemia, která je vývojářem systému ARL používaného pro ASEP. Do budoucna se připravuje přechod na infrastrukturu KNAV zejména v souvislosti s plánovaným zajištěním ukládání vědeckých dat prostřednictvím ASEPu.

Virtualizace

Postupem let došlo při rozšiřování služeb OIT k nárůstu počtu fyzických serverů, na kterých tyto služby běží. Situace dospěla do stavu, kdy mnoho serverů bylo již po záruce a mnohé byly již také i morálně zastaralé. OIT stálo v roce 2010 před otázkou další strategie v oblasti nákupu, rozšiřování a správy serverové infrastruktury KNAV. První variantou bylo setrvání v dřívější strategii separátních fyzických serverů, kdy na každém běžela omezená množina služeb, které spolu více či méně úzce souvisejí. Tato strategie je ve světle stále rostoucího portfolia poskytovaných služeb dále těžko udržitelná. Vzhledem k tomu, že vývoj v oblasti virtualizace za poslední dobu velice výrazně pokročil, mnoho významných společností se odklonilo od klasických řešení serveroven a vydalo se cestou virtualizace a cloud computingu. Tento směr vývoje přináší mnoho významných změn v mnoha ohledech jako je například úspora elektrické energie, finančních prostředků potřebných na nákup serverového hardware, správy, dostupnosti služeb, spolehlivosti a mnoho dalšího. KNAV se proto rozhodla jít dále také cestou virtualizace.

Koncem roku 2010 proběhla investice do virtualizačního řešení do serverovny KNAV na Národní třídě. Zprovoznění probíhalo v roce 2011. V roce 2013 bylo pořízeno virtualizační řešení i pro pracoviště v Jenštejně.

Spolu s novým optickým připojením a virtualizací se v Digitalizačním centru v Jenštejně otevřely širší možnosti využití této lokality – minimálně jako zrcadlo pro některé typy datových záloh.

V roce 2014 OIT nasadilo do testovacího provozu dva zálohovací nástroje, konkrétně Veeam (Veeam Backup & Replication) a VDP (vSphere Data Protection). Tyto nástroje slouží k zálohování jednotlivých instancí virtuálních serverů prostřednictvím tzv. snapshotů na úrovni virtualizační vrstvy.

Na základě testování byl vybrán systém Veeam, který bude pořízen a uveden do ostrého provozu počátkem roku 2015.

Počítačová síť KNAV/IT infrastruktura

Mezi hlavní kroky podniknuté v této oblasti ve sledovaném období patří zcela jistě zavedení gigabitového optického připojení do depozitáře v Jenštejně. První část byla dokončena v roce 2013 a záložní připojení v roce 2014. Pracoviště v Jenštejně mělo do té doby pouze pomalejší mikrovlnné připojení. Současná kapacita umožňuje počítat s tímto pracovištěm jako s plnohodnotným místem pro ukládání velkého množství dat i z hlediska dlouhodobé archivace. Vzhledem k tomu, že pro účely zálohy jsou data mezi pracovišti KNAV na Národní třídě a v Jenštejně zrcadlena, je nyní v případě potřeby možné počítat s rychlejším obnovením dat ze záloh.

Serverovna na Národní třídě byla při rekonstrukci a reorganizaci kancelářských prostor OIT a OSKS, která proběhla během roku 2010, připojena na záložní zdroj elektrické energie, jímž je centrální diesel agregát pod správou Střediska společných činností AV ČR, v. v. i. Tím se výrazně zlepšila bezpečnost a dostupnost IT infrastruktury KNAV. Podobné řešení je plánováno i pro IT infrastrukturu umístěnou v Jenštejně, kam se opět umístí stacionární diesel agregát.

V průběhu sledovaného období docházelo k postupné migraci jednotlivých fyzických serverů a jimi poskytovaných služeb do virtuálního prostředí.

Datové úložiště

OIT zajišťuje provoz **datového úložiště** za účelem **dlouhodobé archivace** digitalizovaných dokumentů, které jsou součástí Digitální knihovny AV ČR a publikačních výsledků ústavů AV ČR uložených v Repozitáři ASEP. V současné době je zajištěna geografická ochrana uložených dat díky primárnímu uzlu v lokalitě Jenštejn a sekundárnímu uzlu na Národní třídě. Mezi primárním a sekundárním uzlem probíhá automatická synchronizace dat ukládaných výhradně na primární straně. V sekundárním uzlu se data ještě následně ukládají na zálohovací pásy. V dalším období se plánuje řešení pro logickou úroveň archivace. Je rozpracováno řešení pro ukládání vědeckých dat.

Studovna KNAV

KNAV v rámci studovny poskytuje svým registrovaným uživatelům mimo jiné i možnost přístupu na internet buď z pevných počítačových stanic KNAV nebo prostřednictvím vlastních komunikačních zařízení. Uživatelé se mohou k síti připojit prostřednictvím pevných ethernetových zásuvek (kabelem) nebo prostřednictvím bezdrátové technologie Wi-Fi. Kromě sítě KNAV je k dispozici také eduroam (pouze pro členy akademické obce, tedy např. pro studenty vysokých škol, zaměstnance jednotlivých ústavů AV ČR apod.), který je zaštiťován sdružením CESNET. Spojení do internetu je ustaveno pouze po úspěšné autentizaci uživatele přístupovými údaji z jeho uživatelského konta v knihovním systému Aleph (to neplatí pro síť eduroam).

V prostorách počítačové studovny jsou umístěny tzv. kiosky, což jsou speciálně nakonfigurované počítače s omezeným, resp. zakázaným přístupem na internet, jejichž prostřednictvím mohou návštěvníci i bez registrace nahlížet do katalogů KNAV. V roce 2011 byl přístup z kioskových počítačů rozšířen o možnost nahlížet do chráněného obsahu Digitální knihovny AV ČR. KNAV se zapojila i s dalšími knihovnami do pilotního projektu zpřístupňování vybraných titulů nakladatelství Academia v rámci své studovny. Z kioskových počítačů KNAV jsou zpřístupněny monografie ve formátu pdf. Čtenář si je může pouze přečíst na monitoru a případně vytisknout, neuloží ovšem elektronickou kopii na jiné zařízení. Pro zpřístupnění byl použit systém Kramerius. Na základě uživatelského zájmu a dohod s vlastníky práv k autorským dílům se bude kolekce titulů postupně rozšiřovat. V roce 2014 bylo pro potřeby uživatelů nasazeno nové tiskové řešení od firmy MyQ, které zajišťuje kopírování a tisk dokumentů v rámci vnitřní sítě počítačové studovny. Tisk lze provádět jak z pevných počítačových stanic KNAV, tak i z vlastních komunikačních zařízení, čímž se zvyšuje uživatelský komfort. Možnost tisku je opět vázána na úspěšnou autentizaci uživatele přístupovými údaji z jeho uživatelského konta v knihovním systému Aleph.

Nový web KNAV

Během roku 2011 probíhala příprava nových webových stránek KNAV. Zásadní změny doznala nejen grafická podoba celého portálu, ale také změna struktury, která nově nabízí zaměření na cílové skupiny návštěvníků.

Pro každou skupinu návštěvníků byla připravena samostatná stránka s přehledem informací, u kterých se dá předpokládat, že je budou hledat. Uživatel tak má vše potřebné na jednom místě.

Změna proběhla i na úrovni programového vybavení, kdy byl původní a zastaralý Textpattern nahrazen moderním publikačním systémem WordPress. Tento publikační systém patří k nejpoužívanějším systémům pro správu webového obsahu. Oficiálně byl nový web KNAV spuštěn do ostrého provozu začátkem roku 2012. Od té doby probíhá jeho průběžná

aktualizace a vznikají specializované části jako například ASEP <https://www.lib.cas.cz/asep/> nebo Knihovědné oddělení <https://www.lib.cas.cz/kvo/>.

Přehled aktivity Digitalizačního centra

Rok	Naskenováno	Import Sirius/ProArc	Export Sirius/ProArc	Kramerius
2010	495 046	112 555	107 521	139 575
2011	616 367	141 790	139 191	76 167
2012	684 032	158 961	150 698	192 106
2013	597 858	217 878	216 112	390 055
2014	223 503	244 460	220 255	295 089
Celkem od roku 2004	5 243 604	2 481 771	2 345 002	2 483 752

Vysvětlivky:

Sloupec Import Sirius/ProArc vyjadřuje počet stran, které byly po skenování graficky upraveny, ořezány a importovány do produkčního systému Sirius a ProArc.

Sloupec Export Sirius/ProArc vyjadřuje počet stran, které byly v systému Sirius zpracovány – automatizované a manuální vytvoření metadat, OCR – a následně vyexportovány již ve standardním formátu pro systém Kramerius.

Sloupec Kramerius představuje počet obrazových souborů v těchto formátech importovaných do systému Kramerius.

Pokles počtu naskenovaných materiálů v roce 2014 byl zapříčiněn změnou povahy a formátu skenovaných materiálů (staré tisky, velké formáty atd.) a rovněž personálními změnami.

Vybrané aplikované výsledky a publikační činnost odboru

Aplikované výsledky:

Lhoták, Martin – Foltýn, T. - Kocourek, P.

K5.

[K5.]

Interní kód: K5 ; 2014

Technické parametry: K5 je open source software pro zpřístupnění digitálních dokumentů.

Umožňuje sklizení pod jednu zastřešující digitální knihovnu. Využívá Fedora Commons repository.

Ekonomické parametry: Výsledek využívá příjemce - Knihovna AV ČR, v. v. i. IČ: 67985971

<https://github.com/ceskaexpedice/kramerius>

Lhoták, Martin - Pokorský, Jan - Pšenička, Michal

ProArc 2.0 NDK.

[ProArc 2.0 NDK.]

Interní kód: ProArc 2.0 NDK ; 2014

Technické parametry: Open source software pro produkci a archivaci digitálních dokumentů založený na Fedora Commons repository.

Ekonomické parametry: Systém je produkčně nasazen v Digitalizačním centru Knihovny AV ČR a ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové .

<https://code.google.com/p/archivacni-system/>

Lhoták, Martin - Pokorský, Jan - Pšenička, Michal

ProArc 1.0 K4.

[ProArc 1.0 K4.]

Interní kód: ProArc 1.0 K4 ; 2013

Technické parametry: Open source software pro produkci a archivaci digitálních dokumentů založený na Fedora Commons repository.

Ekonomické parametry: Výsledek využívá příjemce - Knihovna AV ČR, v. v. i. IČ: 67985971,

začínají ho testovat pro své potřeby i další instituce a společnosti.

<https://code.google.com/p/archivacni-system/>

Lhoták, Martin - Foltýn, T. - Kocourek, P.

Kramerius 4.8 CDK.

[Kramerius 4.8 CDK.]

Interní kód: Kramerius 4.8 CDK ; 2013

Technické parametry: Open source software pro zpřístupnění digitálních dokumentů.

Umožňuje sklizení pod jednu zastřešující digitální knihovnu. Využívá Fedora Commons repository.

Ekonomické parametry: Výsledek využívá příjemce - Knihovna AV ČR, v. v. i. IČ: 67985971 pro provoz Digitální knihovny AV ČR. Je zdarma využíván také dalšími českými knihovnami (např. Národní knihovna ČR a Moravská zemská knihovna v Brně).

<https://code.google.com/p/kramerius/>

Lhoták, Martin

Kramerius 4.5.

[Kramerius 4.5.]

Interní kód: Kramerius 4.5 ; 2011

Technické parametry: Open source software pro zpřístupnění digitálních dokumentů, umožňuje vytváření virtuálních sbírek a využívá repozitář Fedora .

Ekonomické parametry: Výsledek využívá příjemce - Knihovna AV ČR, v. v. i. IČ: 67985971 pro provoz Digitální knihovny AV ČR. Je zdarma využíván také dalšími českými knihovnami.

<http://code.google.com/p/kramerius/wiki/NovinkyVeVerzi45>

Lhoták, Martin - Ljubka, I.

Registr digitalizace CZ.

[Digitization Registry CZ.]

Interní kód: Registr digitalizace CZ ; 2010

Technické parametry: Smlouva s Národní knihovnou České republiky (IČO 00023221) o provozování a administraci Registru digitalizace CZ jako veřejně dostupného informačního zdroje o digitalizaci knihovních fondů v České republice, Čj. NK-1419/OSDF/11, Ev. č. smlouvy S86/11.

Ekonomické parametry: Registr digitalizace CZ umožňuje evidenci digitalizovaných dokumentů v České republice. Jeho využití zabraňuje duplicitnímu zpracování, čímž jsou ušetřeny a efektivněji využity finanční prostředky na digitalizaci. Nelze přesně určit ušetřené částky.

Polišenský, J. - Ljubka, I. - Foltýn, T. - Lhoták, Martin

BookStore and BookSave.

[BookStore and BookSave.]

Interní kód: BookStore a BookSave ; 2010

Technické parametry: Smlouva s Moravskou zemskou knihovnou (IČ:00094943) o použití nástrojů z projektu Optimalizace,č.j. NK-1501/OSDF/11. . Aplikace sloužící k vytváření slovních znalostníchází starších vrstev českého jazyka

Ekonomické parametry: Tvorbou a využíváním znalostníchází se dosahuje lepších výsledků OCR

Polišenský, J. - Ljubka, I. - Foltýn, T. - Lhoták, Martin

CODEG (ComponetDescriptionGenerator).

[CODEG (ComponetDescriptionGenerator).]

Interní kód: CODEG ; 2010

Technické parametry: Smlouva s Moravskou zemskou knihovnou (IČ:00094943) o použití nástrojů z projektu Optimalizace,č.j. NK-1501/OSDF/11.

Ekonomické parametry: Aplikace umožňuje efektivnějším způsobem vytvářet popisná metadata a výrazně přispět k roční produkci digitalizovaných dokumentů

Publikační výstupy:

Lhoták, Martin

The Czech Digital Library - Fedora Commons based solution for aggregation, reuse and dissemination of a digital content.

International conference on repositories 2013. Charlottetown : The Robertson Library, 2013. ISBN N. ISSN N.

[International Conference on Open Repositories 2013 /7./ 08.07.2013-12.07.2013, Charlottetown]

 http://or2013.net/sites/or2013.net/files/Lhotak_CD_L_paper_proposal_OR2013.pdf

Stoklasová, Bohdana

Centrální portál českých knihoven.

[The Central Portal of Czech Libraries.]

Inforum 2013. Praha : Albertina icome Praha, 2013. ISSN 1801-2213.

[INFORUM 2013: konference o profesionálních informačních zdrojích /19./ Praha (CZ), 21.05.2013-22.05.2013]

 <http://www.inforum.cz/pdf/2013/stoklasova-bohdana.pdf>

<http://hdl.handle.net/11104/0229119>

Foltýn, T. - Lhoták, Martin - Kocourek, P.

Has it been already digitized? How to find information about digitized documents.

Proceedings of the ACM/IEEE Joint Conference on Digital Libraries. New York : ACM, 2012, s. 383-384. ISBN 978-1-4503-1154-0.

[ACM/IEEE-CS Joint Conference on Digital Libraries /12./ Washington, DC (US), 10.06.2012-14.06.2012]

Lhoták, Martin

Česká digitální knihovna a nástroje pro zajištění digitalizačních procesů.

[The Czech Digital Library and Tools for the Management of Complex Digitization Processes.]

INFORUM 2012: 18. ročník konference o profesionálních informačních zdrojích. Roč. 2012, č. 1 (2012). ISSN 1801-2213.

[INFORUM 2012: konference o profesionálních informačních zdrojích /18./ Praha, 22.05.2012-24.05.2012]

<http://www.inforum.cz/sbornik/2012/75/>

<http://hdl.handle.net/11104/0218127>

Lhoták, Martin

Centrální portál českých knihoven KNIHOVNY.CZ – aktuální stav a plánovaný harmonogram.

Knihovny současnosti 14. Ostrava : Sdružení knihoven ČR, 2014. ISBN 978-80-86249-71-1. ISSN 1805-6962.

[Knihovny současnosti 2014. Olomouc (CZ), 09.09.2014-11.09.2014]

 http://www.sdruk.cz/data/xinha/sdruk/ks2014/Lhotak_CPK_KKS_2014.pdf

Lhoták, Martin

The Czech Digital Library project - framework for aggregation, reuse and dissemination of the digital content.

Book of abstracts. Athens : International Society for the Advancement of Science and Technology, 2014 - (Katsirikou, A.). s. 38-39 ISBN 978-618-81257-2-8.

[Qualitative and Quantitative International Conference /6./, 27.05.2014-30.05.2014, Istanbul]
 http://www.isast.org/images/FINAL_BOOK_OF_ABSTRACTS_e-book_version.pdf

Stoklasová, Bohdana

KNIHOVNY.CZ : Centrální portál českých knihoven v polovině roku 2014.
Knihovny současnosti 14. Ostrava : Sdružení knihoven ČR, 2014. ISBN 978-80-86249-71-1.
ISSN 1805-6962.
[Knihovny současnosti 2014. Olomouc (CZ), 09.09.2014-11.09.2014]
 <http://www.sdruk.cz/data/xinha/sdruk/ks2014/Sbornik2014%281%29.pdf>

Stoklasová, Bohdana

Centrální portál českých knihoven.
[The Central Portal of Czech Libraries.]
IT lib. Roč. 16, č. 4 (2012), s. 20-22. ISSN 1335-793X
 http://itlib.cvtisr.sk/buxus/docs/20_CENTRALNY%20PORTAL-Stoklasova.pdf

Stoklasová, Bohdana

KNIHOVNY.CZ. Centrální portál českých knihoven.
[The Central Portal of Czech Libraries.]
Knihovny současnosti 2012. Ostrava : Sdružení knihoven ČR, 2012, s. 12-23. ISBN 978-80-86249-65-0.
[Knihovny současnosti 2012. Pardubice (CZ), 11.09.2012-13.09.2012]
 http://www.sdruk.cz/data/xinha/sdruk/ks2012/KKS_2012_sbornik_final.pdf

Jansová, Linda - Lhoták, Martin

Kramerius 4 – nové řešení pro digitální knihovnu.
[Kramerius 4 – a new solution for a digital library.]
INFOS 2011 : zborník z 36. medzinárodného informatického sympózia o nových výzvach 21. storočia pre pamäťové inštitúcie. Bratislava : Spolok slovenských knihovníkov, 2011 -
(Kopáčíková, J.; Stasselová, S.), s. 100-108 ISBN 978-80-970693-0-8.
[INFOS 2011. Stará Lesná – Vysoké Tatry (SK), 09.05.2011-12.05.2011]
 <http://vili.uniba.sk/AK/INFOS2011.pdf>

Lhoták, Martin - Foltýn, T.

Registr digitalizace CZ.
[Digitization Registry CZ.]
INFORUM 2010. Praha : Albertina icome Praha, 2010. ISSN 1801-2213.
[INFORUM 2010. Konference o profesionálních informačních zdrojích /16./, Praha (CZ), 25.05.2010-27.05.2010]
 <http://www.inforum.cz/pdf/2010/lhotak-martin.pdf>
<http://hdl.handle.net/11104/0194066>

Lhoták, Martin - Foltýn, T.

Seminář Kramerius 4.
[Kramerius 4 Seminar.]
[Praha, 06.10.2010, (K-CST 60/0)]

Kvalita a výsledky hlavní a jiné činnosti organizační jednotky za léta 2010–2014 podle zřizovací listiny

Organizační jednotka	Odbor provozu a ekonomiky (OPE)
----------------------	---------------------------------

Odbor provozu a ekonomiky je odpovědný za přípravu rozpočtu a jeho průběžné plnění, sledování plnění rozpočtů jednotlivých projektů a zabezpečení administrativy jednotlivých projektů, zajišťuje personální agendu, kompletní zpracování mezd a finanční účetnictví.

OPE je dále odpovědné za efektivní provoz Reprografického a knihařského centra KNAV na Národní třídě, které provádí reprodukční a vazačské práce, opravy knih a časopisů. Oddělení provozu má plně v kompetenci zajištění provozu KNAV v sídle na Národní třídě i provozu centrálního depozitáře v Jenštejně. Zajišťuje veškeré údržbové i stavební činnosti. Do tohoto oddělení spadá též správa autoparku a bezpečnost práce zaměstnanců KNAV. Interní postupy jsou nastaveny tak, aby nedocházelo k přebytku administrativě, což přispívá k vysoké flexibilitě při zajišťování provozních záležitostí. Velikost útvaru odpovídá velikosti instituce.

Organizační struktura odboru:

Ekonomické oddělení

Finanční účtárna

Mzdová účtárna

Personální úsek

Reprografické a knihařské centrum

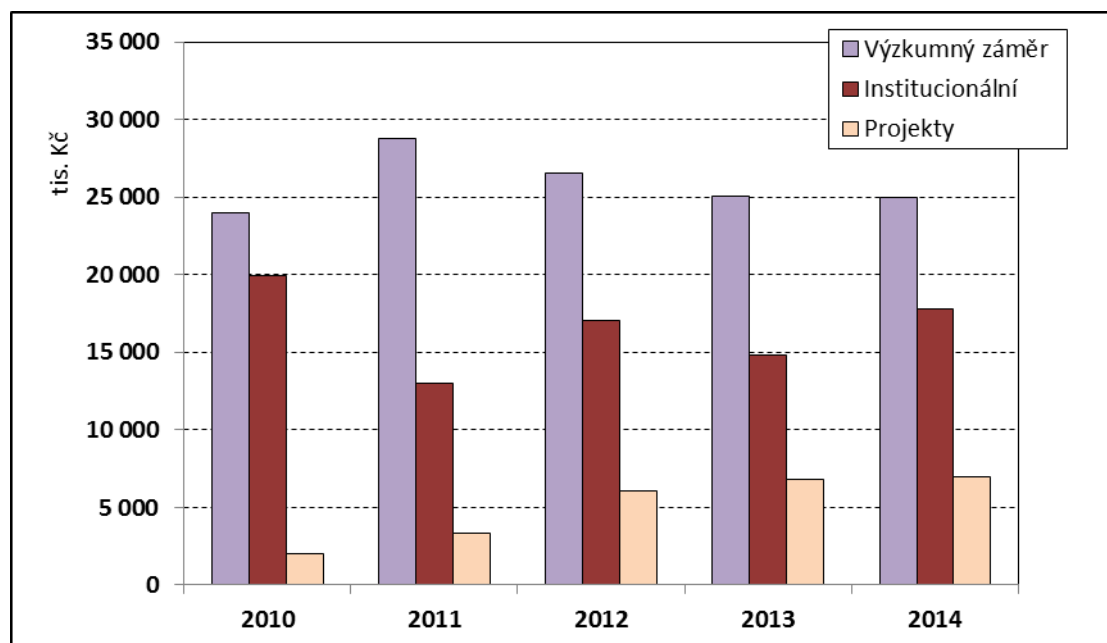
Oddělení provozu

Finance

Hlavním zdrojem příjmů KNAV jsou dotace od zřizovatele – AV ČR, dále dotace od různých poskytovatelů grantů na projekty a prostředky získané vlastní činností (poplatky čtenářů, úhrady za reprografické práce, knihařské práce a výnosy za digitalizaci dokumentů). Dotace od zřizovatele je určena na rozvoj výzkumné organizace, provoz KNAV a nákup informačních zdrojů, totéž platí i pro výnosy získané vlastní činností. Výnosy z grantů od poskytovatelů mimo AV ČR jsou využívány na řešení výzkumných a vývojových projektů a na licencování přístupů do elektronických informačních zdrojů. Multilicence na přístup do citační databáze Web of Science (WoS) pro ústavy AV ČR i dalších výzkumné instituce v ČR je od roku 2012 financována přímo z rozpočtové kapitoly AV ČR.

Přehled dotací v letech 2010–2014 (v tis. Kč)

Poskytovatel	Zřizovatel – AV ČR			Jiní poskytovatelé		Celkem
Druh dotace	Výzkumný záměr	Institucionální příspěvky na provoz, údržbu, nájemné, opravy	Nákup informačních zdrojů	Nákup informačního zdroje – WoS	Projekty	
2010	24 004,00	19 937,00	9 500,00	26 151,00	2 008,00	81 600,00
2011	28 763,00	13 004,00	9 500,00	24 474,00	3 366,00	79 107,00
2012	26 518,00	17 039,00	44 500,00		6 073,00	94 130,00
2013	25 028,00	14 788,54	45 000,00		6 805,27	91 621,81
2014	24 967,00	17 782,04	45 000,00		7 017,24	94 766,28

V roce 2012 dochází k navýšení výnosů v položce institucionální příspěvek na provoz, jedná se o převod investičních finančních prostředků ve výši 4 004 tis. Kč. Tyto prostředky byly z části využity na opravy, rekonstrukce majetku a nákup drobného majetku, které nemají investiční charakter, a dále byla částka 1 677 tis. Kč převedena do FÚUP. Jednalo se

o nedokončené výběrové řízení na virtualizační infrastrukturu, jehož realizace byla dokončena až v roce 2013. V daném roce byla též přesunuta do FÚUP částka 1 023 tis. Kč související se změnou pravidel nákupu informačních zdrojů. Tyto finanční prostředky na nákup informačních zdrojů byly čerpány v letech 2013 a 2014.

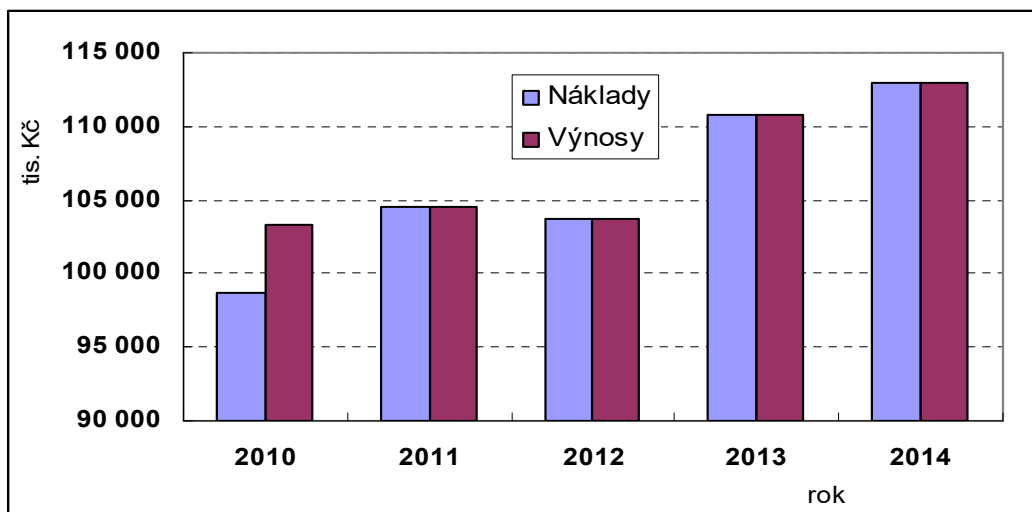
V roce 2013 byla do výnosů převedena z investičních prostředků částka 237 tis. Kč určená na rekonstrukce a opravy.

V roce 2014 převedla KNAV z investičních prostředků částku ve výši 1 452 tis. Kč na opravy, rekonstrukce majetku a nákup drobného neinvestičního majetku.

Veřejná výzkumná instituce je povinná sestavovat a udržet vyrovnané rozpočty, toto kritérium KNAV plnila a plní. Hospodářský výsledek v roce 2010 ve výši 4 667 tis. Kč byl důsledkem prodeje nemovitosti z majetku KNAV a byl rozhodnutím Rady KNAV přesunut do fondu rozvoje majetku. Tyto finanční prostředky využívá KNAV k zabezpečení rozvoje areálu Jenštejn.

Přehled hospodaření KNAV v letech 2010–2014 (v tis. Kč)

	Náklady	Výnosy	Hospodářský výsledek
2010	98 636	103 303	4 667
2011	104 562	104 563	1
2012	103 699	103 699	–
2013	110 727	110 728	1
2014	112 983	112 984	1

Dne 29. dubna 2013 došlo v Divadelní ulici k **explozi plynu**, která poničila budovu Akademie věd ČR. Současně došlo k poničení majetku KNAV. Následky této exploze byly vyčísleny ve výši 2 584 tis. Kč. Tyto náklady byly hrazeny z pojistného plnění ve výši 2 574 tis. Kč a 10 tis. Kč činila spoluúčast KNAV.

Reprografické a knihařské služby

KNAV mimo jiné plní i funkci servisního pracoviště ústavů AV ČR poskytováním reprografických a knihařských služeb. Reprografické a knihařské centrum nabízí kromě kopírovacích a vazačských služeb také např. laminování, lepení plánů, tisk plakátů, zhotovování desek a přebalů, lisování, ořezávání aj. KNAV zde realizuje tisk a vazbu svých publikací – periodika Knihy a dějiny či monografií. Reprografické a knihařské centrum je též využíváno pro opravy některých knih a časopisů z fondu KNAV. Své služby nabízí také veřejnosti.

Vybrané služby Reprografického a knihařského centra

Rok	Počet brožur	Počet vazeb	Počet stran – ofset. tisk	Počet stran – kopírka	Opravy knih a časopisů
2010	8 352	1 053	161 330	100 908	9
2011	4 902	1 477	142 639	131 807	54
2012	3 853	1 288	129 187	133 423	126
2013	4 146	1 400	212 232	104 874	129
2014	6 106	917	82 244	243 589	151

Správa majetku Národní

V roce 2010 probíhaly stavební činnosti v hlavní budově na Národní 3. Byla dokončena rekonstrukce podkroví, čímž KNAV získala potřebné prostory pro Oddělení IT, Oddělení pro správu knihovních systémů, serverovnu a zasedací místnost. Nové prostory byly připraveny také pro uložení kompletního fondu starých tisků, které byly dosud umístěny v nevyhovujících místnostech. V roce 2014 proběhla rekonstrukce a rozšíření kanceláře Knihovědného oddělení. V období letního uzavření knihovny pro veřejnost je každoročně využit volný čas pro rekonstrukci prostor haly služeb. Postupně dochází k rekonstrukci a přenastavení regálů, byla zrekonstruována a nově vybavena odpočinková místnost. Po explozi plynu v dubnu 2013 byla nutná v součinnosti se Střediskem společných činností, v. v. i., rozsáhlá oprava a rekonstrukce prostor haly služeb a některých kanceláří pro návrat do původního stavu.

Správa areálu Jenštejn

KNAV má ve své správě majetku od roku 1995 areál v Jenštejně u Prahy. Areál je přestavěn na depozitář pro uložení knižního fondu. Kapacita depozitáře byla v období 2003–2009 rozšířena na současnou kapacitu 36 850 bm. Knihovna tak získala prostory k uložení knih též pro ostatní ústavy AV ČR, které do té doby ukládaly knihy v nevyhovujících prostorách. Prostory depozitáře využívá k uložení svého knižního fondu 10 ústavů AV ČR v celkové výměře 12 582 bm a dvě knihovny z prostředí mimo AV ČR.

Pronajímané plochy depozitáře Jenštejn k 31. 12. 2014

Nájemce	Pronajatá plocha v bm	Pronajatá plocha podlahová (m ²)
Archeologický ústav AV ČR, v. v. i.	1 134	10
Filosofický ústav AV ČR, v. v. i.	2 112	
Historický ústav AV ČR, v. v. i.	1 759	
Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i.	4 564	
Psychologický ústav AV ČR, v. v. i.	221	
Slovanský ústav AV ČR, v. v. i.	166	
Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.	1 032	
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.	716	
Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i.	715	
Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i.	163	
Národní lékařská knihovna		167
Universita Karlova FF	800	
CELKEM	13 382 bm	177 m²

Výše zmíněnému areálu v Jenštejně věnuje vedení KNAV trvalou pozornost a usiluje o jeho efektivní využití. V roce 2014 zde proběhla rekonstrukce budovy bývalé vrátnice na ubytovací zařízení pro zaměstnance KNAV.

Kvalita a výsledky hlavní a jiné činnosti organizační jednotky za léta 2010–2014 podle zřizovací listiny

Organizační jednotka	Odbor pro výzkum a vývoj (OVV)
----------------------	--------------------------------

Organizační struktura odboru:

Knihovědné oddělení

Bibliometrie a scientometrie (skupina zřízena k 1. 1. 2014)

Oddělení elektronických informačních zdrojů

Hlavním cílem odboru je provádění, řízení, koordinace a evidence aktivit zaměřených na výzkum a vývoj, včetně zapojení do hodnocení výzkumné činnosti.

Dle **Organizační struktury KNAV** patří do OVV Knihovědné oddělení, Oddělení elektronických informačních zdrojů a k 1. lednu 2014 nově zřízená skupina Bibliometrie a scientometrie. Většina činností je provázána s ostatními odbory, jak je uvedeno v dalším textu.

Hlavním úkolem **Knihovědného oddělení** je výzkum české knižní kultury a shromažďování pramenných zdrojů k produkci českých a moravských tiskáren 16.–18. století.

Oddělení elektronických informačních zdrojů (dále OEIZ) zejména zajišťuje a spravuje elektronické informační zdroje pro KNAV a ústavy AV ČR včetně vzdáleného přístupu, spravuje redakční publikační systém časopisů vydávaných v ústavech AV ČR – ScholarOne Manuscripts.

Bibliometrie a scientometrie – v rámci skupiny jsou vytvářeny podklady pro hodnocení výsledků pracovišť AV ČR a další analýzy pro potřeby vedení AV ČR, a to jak z vlastních informačních zdrojů (ASEP), tak z externích informačních systémů.

Knihovědné oddělení

Knihovědné oddělení (dále KVO) je odborným pracovištěm, jehož hlavním úkolem je **výzkum české knižní kultury a shromažďování pramenných zdrojů k produkci českých a moravských tiskáren 16.–18. století.**

Heuristika a bibliografické zpracování pramenů k **přehledu cizojazyčné bohemikální produkce** českých, moravských i zahraničních tiskáren v 16. až 18. století jsou realizovány prostřednictvím průzkumu tuzemských i zahraničních historických knižních sbírek a excerpcí odborné literatury. Dosud byly shromážděny údaje o přibližně 47 000 bohemikálních vydáních, z nichž bylo cca 25 000 již podrobně analyticky popsáno metodou de visu, zbývající část představují pouze stručné záznamy, převzaté z literatury nebo katalogů. Ze stávajících kartoték i nově popisovaných tisků je vytvářena databáze Bibliografie cizojazyčných bohemikálních tisků z let 1501–1800 (BCBT) –

<https://www.lib.cas.cz/kvo/cizojazyčna-bohemika>

Cílem je **vytvoření online databázového systému** obohaceného o digitální kopie cizojazyčných bohemik. Knihovědné oddělení je garantem výběru historických tisků určených k digitalizaci, ať už z vlastního historického fondu, či z jiných paměťových institucí.

Pracovníci KVO monograficky či databázově zpracovávají dílčí témata z dějin české knižní kultury s orientací především na tři tematické oblasti: dějiny českých knihoven v raném novověku a výzkum švédské knižní kořisti z doby 30. leté války, výzkum české knižní ilustrace (frontispisy, veduty, signety, signované ilustrace) a dějiny českého knihtisku.

<http://www.lib.cas.cz/kvo/projekty-a-granty/>

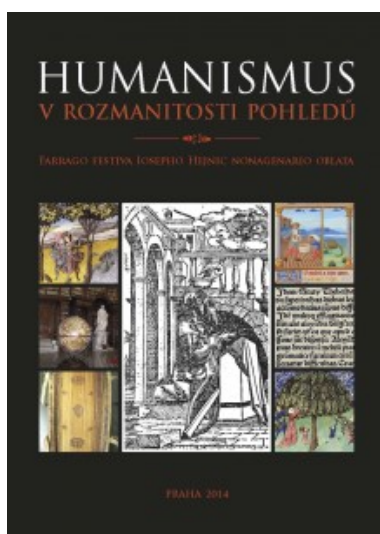
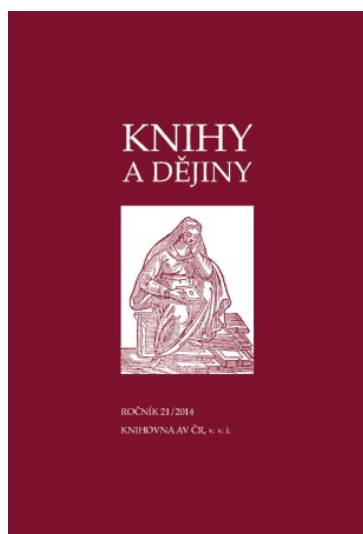
Souběžně s bibliografickým výzkumem vytváří KVO **pomocnou databázi odborné knihovědné literatury**. Ta zahrnuje monografické studie a časopisecké články, které se zabývají dějinami knihy, knihtisku a knihoven v Čechách a na Moravě do poloviny 19. století a knihovědné práce domácích badatelů bez ohledu na územní vymezení tématu.

V současné době databáze obsahuje již téměř 4 tisíce záznamů.

<http://www.lib.cas.cz/kvo/knihovedna-bibliografie/>

KVO rediguje recenzované odborné periodikum **Knihy a dějiny**, které je zaměřeno na zveřejňování výsledků bádání v oblasti dějin knihy, knihtisku a knihoven v Čechách a na Moravě s časovým omezením do poloviny 19. století. Vedle pramenných a materiálových studií časopis uveřejňuje recenze a zprávy o domácí a zahraniční knihovědné produkci a informuje o konferencích a výstavách k dané tematice. Časopis *Knihy a dějiny*, jehož redakční radu tvoří 3 členky Knihovědného oddělení a 4 externí spolupracovníci, je zařazen do databáze European Reference Index for the Humanities (ERIH) a mezinárodní bibliografické databáze The Central European Journal of Social Sciences and Humanities (CEJSH).

KVO zajišťuje také **vydávání odborných monografií** k dějinám české knižní kultury.

KVO spravuje nejstarší historický knižní fond KNAV (cca 25 000 svazků rukopisů, prvotisků a starých tisků) a připravuje každoročně panelové **výstavy ke knihovědným tématům** v rámci Týdne vědy a techniky AV ČR.

<http://www.lib.cas.cz/kvo/vystavy/>

V souladu s doporučením Závěrečného protokolu o hodnocení odborné činnosti pracoviště AV ČR za období 2006–2009 se prioritou Knihovědného oddělení stalo zpřístupnění **Bibliografie cizojazyčných bohemikálních tisků z let 1501–1800 (BCBT)** prostřednictvím online databázového systému, který odpovídá požadavkům současného vývoje v oblasti zpřístupňování národních retrospektivních bibliografií v zahraničí. Pro tento účel byl vybrán jako nejvhodnější knihovnický systém Clavius, který umožnil zachovat specializovanou strukturu analytického popisu BCBT a zároveň je kompatibilní s českojazyčnou částí národní retrospektivní bibliografie zpracovávanou v Národní knihovně ČR. Přejít na formát

MARC21 byl realizován tak, aby nový systém neztratil modularitu původního systému a bylo pokud možno zachováno široké spektrum vyhledávacích možností, které předchází systém (ISIS) umožňoval. Časově náročná retrokonverze se týkala jak záznamů BCBT (cca 25 tisíc jednotek), tak i cca 30 tisíc záznamů z dalších – ať už probíhajících či již ukončených – speciálních projektů oddělení (rekonstrukce rožmberské knihovny, barokní frontispisy, signované ilustrace apod.).

Do konce roku 2014 byla prostřednictvím databáze na webových stránkách KNAV zpřístupněna zhruba polovina dosud shromážděných záznamů BCBT. Jde přibližně o **21 000 zkrácených záznamů cizojazyčných bohemik 18. století**, které umožňují kombinované vyhledávání podle autora, názvu, tiskaře/nakladatele, roku a místa vydání a jazyka spisu. K záznamům jsou připojeny digitalizované lístkové karty s podrobnými bibliografickými popisy a seznamem dochovaných exemplářů. Další část BCBT byla veřejnosti provizorně zpřístupněna formou naskenovaného lístkového katalogu na webových stránkách KNAV a její postupný převod do databáze BCBT bude zahájen v roce 2015. Jedná se především o tiskařská a obsahová bohemika 16. a 17. století a část desiderátních záznamů 18. století (cca 26 tisíc záznamů). V roce 2014 začalo KVO připravovat ve spolupráci s Národní knihovnou ČR a Masarykovým ústavem a archivem AV ČR rozsáhlý projekt, jehož výsledkem bude mimo jiné i kompletace dat v databázi BCBT a vytvoření společného vyhledávacího rozhraní s českojazyčnou částí národní retrospektivní bibliografie, které se stanou zdrojem dat i pro další aplikované výstupy (např. v podobě interaktivní Mapy české tiskařské produkce do roku 1800).

Ve spolupráci s Digitalizačním centrem KVO připravilo podklady pro **systematické zpřístupňování digitálních kopií bohemikálních tisků** v Digitální knihovně KNAV (v systému Kramerius) a jejich propojení s databází BCBT. Digitalizace cizojazyčných bohemik v KNAV probíhá v rámci projektu VISK 6 i z vlastních zdrojů a je realizována na základě excerpcí z vlastního historického fondu a také z fondů Knihovny Národního muzea, s nímž byla za tímto účelem v roce 2013 podepsána smlouva o spolupráci. Vytváření „digitální knihovny cizojazyčných bohemik“ spolu s podrobnými selekčními údaji zásadním způsobem zvýší badatelský komfort i využití databáze BCBT.

Vlastní heuristika a **bibliografický výzkum cizojazyčných bohemik** pokračoval excerpcí a popisem relevantních dochovaných tisků v historických knižních fondech a převodem záznamů do databáze BCBT v těchto knihovnách: Knihovna Vyšehradské kapituly v Praze, Muzeum dr. Hostaše v Klatovech, Oblastní muzeum v Lounech, Vlastivědné muzeum v České Lípě, Západočeské muzeum v Plzni, Strahovská knihovna (sbírka V. Dobřenského), Státní vědecká knihovna v Plzni a zámeckých knihoven ve správě Knihovny Národního muzea (Mnichovo Hradiště, Kuks, Kunín, Jemniště, Jílové a další).

V roce 2014 byla dokončena **konverze Knihovědné bibliografie** ze systému ISIS do systému Aleph a byla zpřístupněna na webových stránkách KNAV. Databáze, která do konce roku 2014 obsahovala cca 3 700 záznamů, eviduje studie a monografie k dějinám knižní kultury v českých zemích do poloviny 19. století a české knihovědy a představuje tak významnou pomůcku při studiu české knižní kultury.

KVO průběžně spolupracuje např. s Knihovnou Národního muzea na digitalizaci cizojazyčných bohemik, s Knihovnou Muzea Těšínska v Českém Těšíně, se Severočeským muzeem v Liberci a s Knihovnou Strahovského kláštera. Ve spolupráci se Západočeským muzeem v Plzni vznikla publikace „Soupis tisků 16. století Západočeského muzea v Plzni“.

Při správě historického fondu KNAV se KVO zaměřilo na výzkum provenienčních označení, péči o fyzický stav fondu a digitalizaci. V roce 2011 byla vytvořena koncepce akvizice starých tisků, jejíž prioritou je nákup tisků a rukopisů bohemikální provenience.

Nejcennější akvizicí uvedeného období byl nákup rukopisného Epitafu Jana z Vartemberka z 16. století.

KVO se v roce 2014 zapojilo do **Strategie AV ČR 21** ve dvou programech: **Digital humanities** a **Komunikace v raném novověku** (výzkumnými tématy „Dedikace v cizojazyčných bohemikálních tiscích 16. století“ a „Barokní frontispis“).

Pracovníci KVO průběžně připravovali řadu dalších projektových aplikací, které nakonec nebyly přijaty (poměr podpořených projektů odpovídá průměrné míře v posledních letech obvyklé u GAČR):

2010: Společně s Filozofickým ústavem AV ČR byl 2. července do programu NAKI podán návrh projektu „Integrace a elektronické zpřístupnění české Národní retrospektivní bibliografie (1501–1800)“, který nebyl přijat k podpoře.

2011: Knihovědné oddělení KNAV se jako jeden ze sedmi spolunavrhovatelů podílelo na návrhu projektu sedmiletého výzkumného „Centra raného novověku (CERANO) – kniha, kultura, komunikace“, který byl začátkem května podán GA ČR, ale nebyl přijat.

2010, 2011 a 2012: KVO připravilo za Českou republiku podklady pro evropský projekt „The Language of Bindings“ (A. Baďurová – L. Bártová), jehož podání bylo anglickým koordinátorem opakovaně odloženo.

2013: H. Beránková – grantový projekt GAČR „Barokní frontispis v tiscích českých a moravských tiskáren“ podaný v roce 2013 ke GA ČR nebyl doporučen k financování.

V roce 2014 byly zahájeny přípravné práce na projektech Knihověda.cz a Digital Humanities.

Vybrané výsledky:

Monografie

Bad'urová, Anežka (ed.) - Boldan, K. (ed.) - Jelínková, Andrea (ed.) - Vaculínová, M. (ed.)

Humanismus v rozmanitosti pohledů. Farrago festiva Iosepho Hejnic nonagenario oblata. [Humanism in multiple perspectives. Farrago festiva Iosepho Hejnic nonagenario oblata.] Praha : Knihovna AV ČR, v.v.i., 2014. 488 s. ISBN 978-80-86675-27-5

Hejnic, J. - Bad'urová, Anežka - Beránková, Hana - Šedo, I.

Soupis tisků 16. století Západočeského muzea v Plzni. [Catalogue of Sixteenth-century Books in Museum of West Bohemia in Plzeň.] Plzeň : Západočeské muzeum v Plzni, 2013. 326. - (Fontes bibliothecarum Musei Plznensis, 3). ISBN 978-80-7247-096-9

Císařová Smítková, A. (ed.) - Jelínková, Andrea (ed.) - Svobodová, M. (ed.)

Libri magistri muti sunt. Pocta Jaroslavě Kašparové. Praha : Knihovna AV ČR, 2013. 430 s. ISBN 978-80-86675-24-4.

Články a přednášky ve sborníku

Bad'urová, Anežka - Svobodová, Jana - Šícha, Vojtěch

Vlastnická označení knih v historickém fondu Knihovny Akademie věd ČR (první výsledky průzkumu).

[Ownership marks in the books in the historical collection of the Library of the Academy of Sciences of the CR (the first research results).]

Sborník Národního muzea. Roč. 58, 3-4 (2013), s. 76-79. ISSN 0036-5351

Bad'urová, Anežka

Španělsky tištěná zpráva o přenesení ostatků sv. Norberta v roce 1627.

[Spanish printed report on the transfer of the remains of St. Norbert in 1627.]

Libri magistri muti sunt. Pocta Jaroslavě Kašparové. Praha : Knihovna Akademie věd ČR, 2013 - (Císařová Smítková, A.; Jelínková, A.; Svobodová, M.), s. 287-300 ISBN 978-80-86675-24-4

http://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=002474066&local_base=NKC

Bad'urová, Anežka

Španělsky tištěné knihy v knihovně Jiřího Václava (+1720) a Jana Josefa (+1732)

Schwabelů ze Schwalbenfeldu (zpráva o výzkumu).

[Hispanic books in the library of Jiří Václav (+1720) and Jan Josef (+1732) Schwabel of Schwalbenfeld.]

Európske cesty románskych kníh v 16.-18. storočí. Martin : Slovenská národná knižnica, 2012 - (Komorová, K.), s. 147-156 ISBN 9788081490019. - (Opera romanica. K výskumu zámockých, meštianskych a cirkevných knižníc. 13).

[Európske cesty románskych kníh v 16.-18. storočí. Martin (SK), 25.10.2011-27.10.2011]

Bad'urová, Anežka

Pražské Jezulátko v tiskařské produkci před rokem 1800.

[The "Jesus Baby of Prague" in printed matter prior to the year 1800.]

Sborník Národního muzea. Roč. 57, 1/2 (2012), s. 53-74. ISSN 0036-5351

Bad'urová, Anežka

Pohled na druhého – Polsko v bohemikálních tiscích 16. a počátku 17. století.

[The view of another - Poland in the bohemical prints from the 16th century and the first decades of the 17th century.]

Książka zawsze obecna. Prace ofiarowane Profesorowi Krzysztofowi Migoniowi. Wrocław : Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2010 - (Heidrich-Sowińska, M.), s. 403-414 ISBN 978-83-229-3135-6. - (Acta Universitatis Wratislaviensis. No 3233)

Beránková, Hana

Doctor subtilis v chrámu Moudrosti aneb příklad migrace ilustrací v bohemikálních tiscích barokního období.

[Doctor Subtilis and in the House of Wisdom or an Example of the Migration of Illustrations in Printed Bohemica of the Baroque Period.]

Humanismus v rozmanitosti pohledů. Farrago festiva Iosepho Hejnic nonagenario oblata.

Praha : Knihovna AV ČR, 2014 - (Bad'urová, A.; Boldan, K.; Jelínková, A.; Vaculínová, M.), s. 297-326 ISBN 978-80-86675-27-5

Jelínková, Andrea

Sbírka vzduchoplavecké literatury v Knihovně AV ČR.

[The Collection of Literature on Aeronautics in the Library of the Academy of Sciences of the Czech Republic.]

Knihy a dějiny. Roč. 21, Prosinec 2014 (2014), s. 43-76. ISSN 1210-8510

Jelínková, Andrea

Hebrew printing in Moravia at the beginning of the 17th century.

Hebrew printing in Bohemia and Moravia. Praha : Academia, 2012 - (Sixtová, O.), s. 153-163 ISBN 978-80-200-2220-2

http://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=002429538&local_base=NKC

Jelínková, Andrea

Books in the Terezín Ghetto and Their Post-War Fate.

Judaica Bohemiae. XLVII, č. 1 (2012), s. 85-107. ISSN 0022-5738

<http://www.cceol.com/aspx/issuedetails.aspx?issueid=cb57ad62-b5c7-4d49-9124-b5501d591bf9&articleid=915f9d10-0ad2-43b1-a971-32da24f12707>

Purš, Ivo - Kašparová, J. - Richterová, A. - Veselá, Lenka

Projekt analýzy knihovny arcivévody Ferdinanda II. Tyrolského (1529–1595).

[A project analysing the library of Archduke Ferdinand II of Tyrol (1529–1595).]

Knihy a dějiny. 18/19, 2011/2012 (2013), s. 81-92. ISSN 1210-8510

Šícha, Vojtěch

Databáze Bibliografie cizojazyčných bohemikálních tisků 1501-1800 (BCBT).

[The Database Bibliography of Foreign-Language Printed Bohemica 1501–1800 (BFPB).]

Knihy 2014. Zborník o problémoch a dejinách knižnej kultúry. Martin : Slovenská národná knižnica, 2014, -, - /2014/, s. 373-377. ISBN 978-80-8149-037-8.

[Výskum dejín knižnej kultúry na Slovensku a v stredoeurópskom priestore. Bratislava (SK), 08.04.2014-10.04.2014]

Veselá, Lenka

Rožmberská knihovna.

[The Rosenberg library.]

Rožmberkové. Rod českých velmožů a jeho cesta dějinami. České Budějovice : Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Českých Budějovicích, 2011 - (Pánek, J.), s. 274-279 ISBN 978-80-85033-31-1. - (Rožmberský rok)

Veselá, Lenka

Knihovna Becků z Leopoldsdorfu v kontextu středoevropských šlechtických knihoven (zpráva o plánovaném projektu).

[The library of Hieronymus Beck von Leopoldsdorf in the context of 16th Century Central European aristocratic Libraries (Proposal of Project).]

Knihy a dějiny. 16/17, - (2010), s. 148-151. ISSN 1210-8510

Veselá, Lenka

Hebrew typography at non-Jewish Bohemian printing houses during the 16th and 17th centuries.

Hebrew printing in Bohemia and Moravia. Praha : Academia, 2012 - (Sixtová, O.), s. 165-175 ISBN 978-80-200-2220-2

http://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=002429538&local_base=NKC

Veselá, Lenka

Knihy z českých zemí ve švédských knihovnách (K výzkumu knihovny Becků z Leopoldsdorfu).

[Books from the Czech lands in the Swedish libraries (to research of the Becks of Leopoldsdorf's Library).]

Knihy a dějiny. 18/19, 2011/2012 (2013), s. 93-96. ISSN 1210-8510

Veselá, Lenka

Budovcův exemplář knihy *Symphonia catholica* v Univerzitní knihovně v Lundu.

[Budovec's Copy of the Book *Symphonia catholica* in the University Library in Lund.]

Humanismus v rozmanitosti pohledů. Farrago festiva Iosepho Hejnic nonagenario oblata.

Praha : Knihovna AV ČR, 2014 - (Baďurová, A.; Boldan, K.; Jelínková, A.; Vaculínová, M.), s. 393-399 ISBN 978-80-86675-27-5

Vorlíčková, Anna

Modlitební knížka českých exulantů v Žitavě z roku 1706.

[Analysis of a prayer book of Czech exiles in Zittau from 1706.]

Knihy a dějiny. 16/17, 2009/2010 (2010), s. 5-50. ISSN 1210-8510

<http://kramerius.lib.cas.cz/search/i.jsp?pid=uuid:e52322f8-7df6-45cc-8226-6b0007953edc>

Vorlíčková, Anna

Pár slov o náboženské literatuře slezských autorů a tajném nekatolictví v Čechách a na Moravě.

[A few words about the religious literature of Silesian authors and the secret non-Catholicism in Bohemia and Moravia.]

Knihy a dějiny. 18/19, 2011/2012 (2013), s. 5-20. ISSN 1210-8510

Výstavy

Badurová, Anežka - Bártová, Lenka - Beránková, Hana - Jelínková, Andrea - Veselá, Lenka - Vorlíčková, Anna - Šícha, Vojtěch - Krahulcová, Marina

Knihy v době panování Rudolfa II.

[Books during the reign of Rudolf II.]

[Praha, 05.11.2012-29.03.2013, (E-CST 8/0)]

Badurová, Anežka - Veselá, Lenka - Krahulcová, Marina

Rožmberská knihovna – mýty a fakta....

[Rozmberk's Library.]

[Praha, 01.11.2011-31.03.2012, (E-CST 3/0)]

Oddělení EIZ

Oddělení elektronických informačních zdrojů (dále OEIZ) zajišťuje licencování a správu elektronických informačních zdrojů pro uživatele KNAV i pro ústavy AV ČR. Spolupracuje s knihovnami ústavů AV ČR i s dalšími knihovnami v ČR. OEIZ se zaměřuje na akvizici, zpřístupňování a propagování elektronických informačních zdrojů a je odpovědné za projekty v této oblasti.

OEIZ se zaměřuje na všechny procesy při zpřístupňování EIZ – **tedy na akvizici, výběrová řízení, uzavírání licenčních smluv a zpřístupnění EIZ**, ale také propagaci a školení nejen v KNAV, ale i pro pracoviště AV ČR. OEIZ také průběžně **zajišťuje zkušební přístupy** k novým, dosud nepořízovaným zdrojům.

V OEIZ jsou **řešeny národní projekty** související s akvizicí elektronických informačních zdrojů. Oddělení spolupracuje se **Souborným katalogem VPK** (Virtuální polytechnická knihovna) a poskytuje speciální informační služby týkající se elektronických časopisů, knih a databází.

OEIZ spolupracuje s Oddělením informačních technologií, s Odborem služeb a s Oddělením správy knihovních systémů na zpřístupňování obsahu EIZ prostřednictvím nadstavbových softwarů (MetaLib, SFX, VuFind) a **zajištění vzdáleného přístupu** do EIZ (EZproxy, Shibboleth).

Součástí práce OEIZ jsou aktivity v oblasti **Otevřeného přístupu** v AV ČR (Open Access, OA) v AV ČR a částečně i na provozu Repozitáře ASEP. OEIZ iniciovalo Politiku OA Akademie věd ČR a zřízení fondu pro podporu OA.

Politika otevřeného přístupu AV ČR byla schválena v roce 2010 Akademickou radou AV ČR, čímž se AV ČR stala první vědeckou institucí v ČR.

V roce 2011 byly schváleny principy a poskytnuty finanční prostředky pro podporu tzv. Gold Open Access publikování, čímž se Akademie věd zařadila např. po bok nejúspěšnější německé výzkumné instituce Max Planck Society.

V OEIZ je spravován **redakční publikační systém** časopisů vydávaných v ústavech AV ČR – ScholarOne Manuscripts.

OEIZ dlouhodobě zajišťuje přístup k produktům Thomson Reuters (**Web of Science**) pro celorepublikové konsorcium (celá AV ČR, vysoké školy a některé veřejné výzkumné instituce). Doplnkové databáze k WoS jsou zajišťovány pro menší konsorcia.

OEIZ věnuje pozornost publicitě, pravidelně pořádá semináře, workshopy a školení zaměřené na EIZ.

Velká část EIZ byla pořizována s finanční podporou z programu MŠMT INFOZ (2009–2011) Informace – základ výzkumu, 2013 – 2017. Přístup do databáze Anopress je zajišťován každoročně v rámci projektu VISK 8A.

Dodavatelé EIZ jsou vybíráni na základě **výběrových řízení** v souladu se Zákonem o veřejných zakázkách. Informační zdroj Web of Knowledge je hrazen s mimořádnou finanční podporou z rozpočtu Akademie věd ČR, která zajišťuje většinu prostředků na přístup do této databáze pro výzkumné instituce v celé České republice.

Výhledově je financování EIZ zásadním problémem pro celou vědeckou komunitu, problematika má být řešena na úrovni MŠMT, v současnosti nejsou známy žádné nové kroky směrem k hledání řešení.

EIZ jsou poskytovány uživatelům v postupně narůstajícím rozsahu. Kromě placených licencí jsou uživatelům zprostředkovávány zkušební přístupy k novinkám.

Celá nabídka je přehledně a podrobně popsána na webových stránkách KNAV.

Přehled dostupných EIZ
Stav ke konci roku 2014 a dále
a) Citační databáze

Web of Knowledge – WOS a JCR

- Science Citation Index Expanded (SCI-EXPANDED) – 1900–
- Social Sciences Citation Index (SSCI) – 1900–
- Arts & Humanities Citation Index (A&HCI) – 1975–
- Conference Proceedings Citation Index – Science (CPCI-S) – 1990–
- Conference Proceedings Citation Index – Social Science & Humanities (CPCI-SSH) – 1990–
- Journal Citation Reports (JCR)

WOK – BCI

- Book Citation Index – Science (BKCI-S) – 2005–
- Book Citation Index – Social Sciences & Humanities (BKCI-SSH) – 2005–

WOK – Solutions

- Derwent Innovations Index
- Biosys Citation Index
- Zoological Records
- Current Content Connect
- Medline

SCOPUS

Využití citačních databází

Web of Science a Journal Citation Reports

Rok	WoS		JCR	
	Počet přihlášení	Počet dotazů	Počet přihlášení	Počet dotazů
2010	793 942	4 396 705	176 741	246 325
2011	981 363	5 051 970	195807	282 768
2012	645 791	3 363 267	109 134	147 043
2013	608 855	3 271 848	107 654	149 741
2014	1 025 497	1 838 702	125 094	175 796

BHCI – Book Citation Index – Social Sciences and Humanities

BCSI – Book Citation Index – Science

Rok	BHCI		BCSI	
	Počet přihlášení	Počet dotazů	Počet přihlášení	Počet dotazů
2010	5 563	28 838	5 591	29 093
2011	5 532	30 926	5 551	31 215
2012	5 446	31 824	5 466	32 199
2013	161 287	845950	160335	834 725
2014	75 226	616 457	75 501	621 000

Book Citation Index

Rok	BCI – Science		BCI Humanities	
	Počet přihlášení	Počet dotazů	Počet přihlášení	Počet dotazů
2010	5 563	28 838	5 591	29 093
2011	5 532	30 926	5 551	31 215
2012	5 446	31 824	5 466	32 199
2013	161 287	845 950	160 335	834 725
2014	75 226	616 457	75 501	621 000

Databáze SCOPUS

Rok	Počet přístupů	Počet rešerší	Federativní rešerše
2010	32 818	87 804	×
2011	30 233	66 863	1 707
2012	42 437	95 437	2 720
2013	42 375	111 205	2 720
2014	51 852	132 440	1 870

b) Bibliografické, plnotextové a speciální databáze

American Chemical Society (ACS)
Anopress
Biological Abstracts Archive (1987–2009)
BioOne
Emerald
ISSN
JSTOR
Manuscriptorium
Nature 1987–současnost
– Nature Archive 1987–1996
– Nature Archive 1997–2007
– Nature Archive 2008, 2009
– Nature 2010–2014
Oxford Reference Online (ORO)
ProQuest Central
SAGE Psychology Collection
ScienceDirect (Elsevier)
SpringerLink (Springer + Kluwer)
Ulrichsweb
Wiley Online Library (Wiley + Blackwell)
Zoological Records Archive (1978–2009)

Počet plnotextových časopisů přístupných v KNAV (stav ke konci roku 2014)

ACS	78
BioOne	182
EBSCO	21 301
Emerald	266
JSTOR	989
Nature	1
Proquest Central	17 794
SAGE	70
Elsevier ScienceDirect	2 646
SpringerLink	1 828
Wiley Online Library	1 011
Celkem (včetně překryvů)	46 166

c) Volně přístupné EIZ

BioMed Central

Central European Journal of Social Science and Humanities (CEJSH)

EZB – Elektronische Zeitschriftenbibliothek

Geobibline – Geografická bibliografie ČR

Google Scholar

Infozdroje.cz

ResearchIndex

Počet časopisů ve volně dostupných e-zdrojích

Biomed Central	327
DOAJ Directory of Open Access Journals	10 129
Highwire Press Free	385
Institute for Czech Literature Free	56
Pubmed Central	1 894
Versita Open	19
Celkem (včetně překryvů)	12 810

d) Elektronické knihy

Elektronické knihy se objevily v nabídce KNAV poprvé v roce 2012. Kolekci elektronických knih v roce 2013 tvořilo 141 trvale zakoupených knih (EBSCO 70, Wiley Online Library 71), více než 3 500 elektronických knih zpřístupněných jako bonus (EBSCO), okolo 80 000 elektronických knih v rámci předplatného (ebrary Academic Complete) a více než 100 000 elektronických knih v databázi EBSCOeBook v kolekci Academic Collection, původně NetLibrary. Počet knih v ebrary Academic Complete a v EBSCOeBook Academic Collection se každý měsíc mění.

Počet elektronických monografií (e-knihy, reporty a pod.) přístupných v KNAV v roce 2014 (stav podle SFX portálu):

EBSCO	128 253
ebrary	113 720
Wiley Online Library	71
SpringerLink	3 647
Proquest Central	533
IOS Press	126
Oxford Reference Online	259
University Press Scholarship Online (Oxford Scholarship Online)	1 423

Do databází elektronických knih je zajištěn přístup v KNAV i vzdálený přístup.

Výsledky práce oddělení jsou prezentovány na seminářích a v článcích v odborném tisku.

Pracovníci OEIZ přednášejí uvedenou tematiku pod názvem **Moderní informační zdroje** na **Kurzech základů vědecké práce** pořádaných AV ČR.

Aktuální informace o elektronických informačních zdrojích jsou pravidelně zveřejňovány v **periodiku INFORMACE**, který vydává KNAV.

Vybrané publikační výsledky

Burešová, Iva

Jak otevřít přístup k Open Access?.

[How to make Open Access available?.]

INFORUM 2012: 18. ročník konference o profesionálních informačních zdrojích. -, č. 1 (2012). ISSN 1801-2213.

[INFORUM 2012: konference o profesionálních informačních zdrojích /18./. Praha, 22.05.2012-24.05.2012]

<http://www.inforum.cz/sbornik/2012/31/>

Burešová, Iva

Otevřený přístup (Open Access).

[Open Access.]

Trendy v informačním vzdělávání. Zlín : VeRBum, 2012 - (Kovářová, P.), s. 51-60 ISBN 978-80-87500-18-7

<http://issuu.com/nakliv/docs/trendy>

Burešová, Iva

Otevřený přístup (Open Access) v Akademii věd ČR.

[Open Access in Academy of Sciences of CR.]

IT lib. Roč. 16, č. 3 (2013), s. 10-15. ISSN 1335-793X

http://itlib.cvutisr.sk/archiv/2013/3/otevreny-pristup-open-access-v-akademii-ved-cr.html?page_id=2530

Burešová, Iva - Tomanová, Hana

Časopisy vydávané ústavy Akademie věd České republiky ve světových citačních databázích.

[Journals Published by the Institutes of the Academy of Sciences in World Citation Databases.]

Inforum 2013. Praha : Albertina icome Praha, 2013. ISSN 1801-2213.

[INFORUM 2013: konference o profesionálních informačních zdrojích /19./. Praha (CZ), 21.05.2013-22.05.2013]

 <http://www.inforum.cz/pdf/2013/buresova-iva.pdf>

Bibliometrie a scientometrie

Činnost tohoto oddělení (dále OBS) úzce souvisí se systémy Analytika ASEP a Repozitář ASEP administrovanými v Oddělení správy knihovních systémů v rámci Odboru pro doplňování a zpracování fondu. OBS je specializované pracoviště, které se v souvislosti s posledními trendy a požadavky zabývá oborem bibliometrie a scientometrie, který hraje významnou roli při hodnocení vědeckých institucí. Ambicí KNAV je aktivně přispívat k vývoji na tomto poli na národní i mezinárodní úrovni, včetně vytváření vědeckých publikačních výstupů.

V rámci OBS jsou vytvářeny **podklady pro hodnocení výsledků pracovišť AV ČR a další analýzy pro potřeby vedení AV ČR** a to jak z vlastních informačních zdrojů (ASEP), tak z externích informačních systémů. Pozornost je věnována sledování trendů a zahraniční praxi v rámci oboru.

Byly **vytvořeny modelové analýzy** sledující publikační aktivitu ústavů AV ČR (na základě percentilového rozdělení podle citačního ohlasu časopisu), účelové analýzy (např. porovnání publikační aktivity podle adres v rámci ČR) a řešení aktivity spojené s přípravou na

hodnocení výzkumné a odborné činnosti pracovišť AV ČR, které proběhne v roce 2015. Konkrétně byly připravovány profily na úrovni týmů, ústavů a oborů, které sloužily jako **podkladové informace hodnotitelům**.

Pozornost byla také věnována **sledování trendů** a zahraniční praxe v rámci oboru a to jak na zahraničních, tak domácích konferencích, školeních a odborných seminářích. Získané poznatky byly aplikovány do praxe zejména při přípravě podkladů pro hodnocení ústavů AV ČR a společně s dalšími zkušenostmi předávány dále díky aktivní účasti na několika domácích konferencích a seminářích.

Aktivní účast na projektu „**IPN Metodika** – Efektivní systém hodnocení a financování výzkumu, vývoje a inovací“ byla ze strany KNAV zajištěna čtyřmi experty Klíčové aktivity 1 – Informační podpora. V rámci této klíčové aktivity se řešilo především využití bibliometrie v návrhu nové metodiky, byl připraven a v průběhu pilotního ověření otestován návrh bibliometrické zprávy. Jedním z výstupů klíčové aktivity byl také návrh na vylepšení informačního systému VaVal (RIV, CEP, ...). Proběhlo testování informačních zdrojů a analytických nástrojů (pro pilotní ověření metodiky byl vybrán nástroj InCites od společnosti Thomson Reuters, který byl k dispozici včetně dat za Českou republiku).

V rámci pilotního ověření bylo vytvořeno 31 bibliometrických reportů a další materiály sloužící jako důležitý informační zdroj pro zahraniční hodnotitele.

V rámci připravovaného projektu **Proměny AV ČR 1990/93–2014** byly zpracovány kapitoly mapující vývoj AV ČR z hlediska publikační činnosti. Sledovány byly druhy a počty dokumentů, oborové zaměření publikací, zahraniční spolupráce a citační ohlas z mezinárodního hlediska (publikace je v plánu na rok 2015).

Od roku 2013 pořádá KNAV spolu s Thomson Reuters (producentem Web of Science) **Research Evaluation Seminar**, na kterém přednášejí zahraniční i domácí odborníci. Seminář má vysokou účast a pozitivní ohlas.

<https://www.lib.cas.cz/akce/seminare-vzdelavaci-akce/research-evaluation-seminar/>

Vybrané výsledky (v RIV)

Burešová, Iva

Research Evaluation Seminar 2013.

[Praha, 17.04.2013-17.04.2013, (K-WRD 65/3)]

Doleželová, Jana - Chmelařová, Zdeňka - Laiblová Kadlecová, Ivana - Rozehnal, Jan Analytika ASEP.

[ASEP Analytics.]

Interní kód: Analytika ASEP ; 2010

Technické parametry: Program psaný v jazyce PHP 5 s využitím MySQL pro zobrazování dat z databáze ASEP přístupný online. Interpretace záznamů z různých pohledů, výpočty hodnot, zahrnuje i grafické vizuální znázorňování hodnot pomocí grafů. Program disponuje desítkami filtrů.

Ekonomické parametry: Smlouva o využití výsledku "Analytika ASEP" - č. smlouvy 280/05/11/10 Akademie věd České republiky, IC: 60165171. Výsledek využívá AV ČR jako podklady pro hodnocení výsledků výzkumu. Je využíván také ústavy AV ČR pro hodnocení pracovišť.

<http://www.lib.cas.cz/ar/>

Doleželová, Jana - Chmelařová, Zdeňka

Asep Analytics. A source for evaluation at the Academy of Sciences of the CR.

Proceedings of ISSI. Volume 2. Vienna : Austrian Institute of Technology, 2013, s. 1874-1876. ISBN 978-3-200-03135-7. ISSN 2175-1935.

[International Society of Scientometrics and Informetrics Conference /14./. Vienna (AT), 15.07.2013-19.07.2013]

 http://www.issi2013.org/Images/ISSI_Proceedings_Volume_II.pdf

Doleželová, Jana - Chmelařová, Zdeňka

Informační zdroj pro evaluaci - od bibliografické databáze k institucionálnímu repozitáři.

[Information resource used for evaluation - from a A & I database to an institutional repository.]

INFORUM 2012: 18. ročník konference o profesionálních informačních zdrojích. Roč. 2012, č. 1 (2012). ISSN 1801-2213.

[INFORUM 2012: konference o profesionálních informačních zdrojích /18./. Praha, 22.05.2012-24.05.2012]

<http://www.inforum.cz/sbornik/2012/55>

Ráb, Petr - Laiblová Kadlecová, Ivana

Evaluace v Akademii věd České republiky - minulost, současnost a budoucnost.

[Evaluation in Academy of Sciences of the Czech Republic - past, present and future.]

INFORUM 2010. Praha : Albertina icome Praha, 2010. ISSN 1801-2213.

[INFORUM 2010. Konference o profesionálních informačních zdrojích /16./. Praha (CZ), 25.05.2010-27.05.2010]

<http://www.inforum.cz/sbornik/2010/114/>

Ráb, Petr - Laiblová Kadlecová, Ivana - Horníček, L.

Hodnocení pracovišť AV ČR v roce 2011 – co se povedlo a co se nepovedlo.

[Evaluation in the Academy of Sciences 2011 – Positives and Failures.]

INFORUM 2012: 18. ročník konference o profesionálních informačních zdrojích. Roč. 18, 1-1 (2012). ISSN 1801-2213.

[INFORUM 2012: konference o profesionálních informačních zdrojích /18./. Praha, 22.05.2012-24.05.2012]

<http://www.inforum.cz/sbornik/2012/11/>

Kvalita a výsledky hlavní a jiné činnosti organizační jednotky za léta 2010–2014 podle zřizovací listiny

Organizační jednotka	Odbor služeb (OS)
----------------------	-------------------

Hlavní činností Odboru služeb (OS) je poskytování výpůjčních, informačních, meziknihovních, reprografických, rešeršních a referenčních služeb uživatelům Knihovny AV ČR, v. v. i. (KNAV). OS dále zajišťuje provoz studovny včetně služeb odpočinkové místnosti a provoz počítačové studovny **s nabídkou poradenství při práci s EIZ.**

Organizační struktura odboru:

Oddělení výpůjčních služeb
Oddělení meziknihovních služeb
Oddělení pro správu studovny
Rešeršní a referenční služby

Uživatelé mají k dispozici **OPAC druhé generace** – discovery systém **VuFind**, ve kterém mohou vyhledávat jak ve fyzickém fondu, tak ve **všech elektronických zdrojích**, které KNAV nabízí. Samozřejmostí je čtenářské konto, kde mohou uživatelé např. objednávat či rezervovat dokumenty, prodlužovat výpůjční lhůtu výpůjček nebo **uhradit poplatky za služby online platební kartou.**

Není-li požadovaný dokument dostupný ve fyzickém ani elektronickém fondu KNAV, mohou uživatelé využít **vnitrostátní nebo mezinárodní meziknihovní výpůjční či reprografickou službu** poskytovanou Oddělením meziknihovních služeb, které se také významně podílí na zajištění služeb **elektronického dodávání dokumentů** prostřednictvím Virtuální polytechnické knihovny (VPK).

Samoobslužné tiskové zařízení umožňuje zhotovit plnobarevné nebo černobílé tiskové výstupy i kopie ve formátu A3 a A4. **Samoobslužný knižní skener umožňuje bezplatné vytváření digitálních kopií** dokumentů na vlastní úložné zařízení (USB disk) uživatele. OS nabízí uživatelům také digitalizaci dokumentů z historického knižního fondu, pokud to umožňuje jejich stav.

KNAV během otevírací doby (po–pá, 9–19) nabízí uživatelům i návštěvníkům 120 studijních míst s připojením k **Wi-Fi KNAV nebo eduroam** a dalších 15 studijních míst vybavených stolním počítačem v PC studovně. Dále jsou k dispozici 3 zabezpečené počítače v „kioskovém“ režimu, na kterých je dostupný **celý obsah Digitální knihovny AV ČR** včetně děl chráněných autorským zákonem. Uživatelé mohou taková díla pouze číst nebo si pořídit tiskový výstup, ze kterého KNAV odvádí příslušný poplatek autorským svazům.

Během uzavření knihovny mohou uživatelé v pracovní dny od 6 do 20 hod. vracet vypůjčené dokumenty prostřednictvím **návratového knižního boxu** umístěného ve foyer budovy.

OS zajišťuje **zpracování rešeršních požadavků** z elektronických informačních zdrojů dostupných v KNAV a z internetu. Jedná se o rešerše tematické, autorské, vyhledávání časopisů, citační analýzy z databází **Web of Knowledge a Scopus, zjišťování Impact Factoru z databáze Journal Citation Reports (JCR)** a z tištěné verze JCR, zjišťování Hirsch-indexu a vyhledávání indikátorů z databází WOS a Scopus.

V počítačové studovně, ale i na vlastním zařízení připojeném přes Wi-Fi do sítě KNAV, mohou uživatelé využívat všechny elektronické informační zdroje (EIZ), které KNAV zpřístupňuje. Zájemci pouze o vzdálený přístup k EIZ se mohou **registrovat i bez fyzické návštěvy KNAV a to buď korespondenčně nebo elektronicky přes webový formulář**.

Pracovníci OS se podílí na testování nově zaváděných služeb před jejich spuštěním pro veřejnost, během hodnoceného období se jednalo např. o systém VuFind, **centrální index EBSCO** včetně podkladů pro strukturu lokální a centrální části, novou verzi link-resolveru SFX nebo platební bránu pro online platby.

OS se podílí na zajišťování celostátní služby „Ptejte se knihovny“ a přispívá do projektu Obalkyknih.cz, který je realizován s pomocí Svazu knihovníků a informačních pracovníků (SKIP). Služba díky smlouvě nakladatelů se SKIP umožňuje členským knihovnám zobrazování titulních stran a obsahů knih v katalogu.

29. dubna 2013 došlo krátce před desátou hodinou k výbuchu plynu v Divadelní ulici. Tlaková vlna zdevastovala prakticky celý interiér studovny KNAV. Výpůjční služby byly poskytovány již **týden po výbuchu** v šatně knihovny, na tři týdny byla zřízena provizorní studovna a 3. června se již všechny služby, s výjimkou meziknihovních, vrátily zpět do svých původních prostor. Krátký výpadek nicméně negativně ovlivnil objem poskytovaných služeb, jak je vidět ve statistických údajích.

Statistiky za hodnocené období

Rok	Aktivní čtenáři	Noví čtenáři	Návštěvnost celkem	Návštěvnost počítačové studovny	Návštěvnost: registrovaní uživatelé	Návštěvnost: jednodenní vstupy
2010	3 946	1 177	18 233	8 295	16 715	1 518
2011	3 414	1 050	18 718	7 991	17 243	1 475
2012	3 656	1 234	19 601	7 018	18 116	1 485
2013	3 874	1 288	15 010	5 139	13 762	1 248
2014	3 893	1 371	17 727	5 969	16 056	1 671

Rok	Výpůjčky	Výpůjčky: absenční dokumenty	Výpůjčky: prezenční dokumenty	Vráceno	Vráceno: absenční dokumenty	Prodloužení	Požadavky	Upomínky
2010	8 516	6 866	1 650	7 830	6 220	2 820	6 986	977
2011	7 351	5 709	1 642	6 377	4 735	2 469	6 633	1 029
2012	8 209	6 046	2 163	7 138	4 975	2 895	7 907	1 070
2013	7 495	5 804	1 691	6 508	4 817	2 936	7 035	1 138
2014	8 140	6 260	1 880	7 110	5 230	3 663	7 744	1 030

Kvalita a výsledky hlavní a jiné činnosti organizační jednotky za léta 2010–2014 podle zřizovací listiny

Organizační jednotka	Odbor pro doplňování a zpracování fondu (ODZF)
----------------------	--

Hlavním úkolem **ODZF** je **správa fondu KNAV** – doplňování fondu, zpracování dokumentů, jejich evidence, vytvoření katalogizačních záznamů obsahujících jmenný a věcný popis a průběžná revize knihovního fondu KNAV. Pro ukládání, zpracování, zpřístupnění a správu záznamů o dokumentech využívá **knihovní systém Aleph**, zajišťuje jeho vývoj a správu jako knihovního systému pro celou AV ČR. Poskytuje podporu při práci v systému Aleph pro knihovny ústavů AV ČR, při konverzi dat z jiných systémů a zajišťuje správu specializovaných databází (článekové bibliografie, báze hudebnin, báze časopisů), provádí centrální aktualizace verzí Alephu a proškolení pracovníků na práci se systémem. ODZF se také podílí na správě systému pro evidenci publikační činnosti a výsledků výzkumu **ASEP**. Pro databázi ASEP zajišťuje vývoj systému – úpravy a rozšíření datové struktury, rozšiřování funkčnosti systému a vývoj vlastní webové aplikace **Analytika ASEP**, která je analytickým nástrojem nabízejícím bibliografické a grafické přehledy. ODZF ve spolupráci s Odborem pro výzkum a vývoj dále zajišťuje bibliografické a statistické výstupy pro vedení ústavů a Akademie věd. Poskytuje knihovníkům z ústavů AV ČR **metodickou podporu**, školení a vytváří nové metodické pokyny.

Organizační struktura odboru:

Oddělení správy knihovních systémů
Oddělení akvizice
Oddělení zpracování knih a elektronických nosičů
Oddělení zpracování časopisů
Revizní oddělení

A) Kvalita a výsledky hlavní a jiné činnosti Odboru pro doplňování a zpracování fondu dle zřizovací listiny

Oddělení správy knihovních systémů (OSKS)

OSKS spravuje data v systému Aleph a poskytuje podporu při práci v systému pro knihovny všech 41 ústavů AV ČR, které sdílejí systém Aleph pro ukládání, zpracování, zpřístupnění a správu záznamů o svých dokumentech. Knihovna Fyziologického ústavu AV ČR poskytuje své služby dalším čtyřem ústavům. Z knihoven ústavů AV ČR využívají jiný systém pouze knihovny Biologického centra AV ČR, Národohospodářského ústavu AV ČR, Ústavu biologie obratlovců AV ČR a Ústavu termomechaniky AV ČR. Zbývající ústavy knihovnu buď nemají, nebo pouze malou a knihovní systém nepotřebují.

V současnosti má **49 knihoven ústavů AV ČR** (včetně poboček) online katalog, online výpůjčku provozuje 28 knihoven. K dispozici pro ústavy jsou všechny dostupné moduly systému – katalogizace, výpůjčka, akvizice. Některé knihovny mají v katalogu KNAV specializované databáze – článekové bibliografie, báze hudebnin, báze časopisů. Všechny knihovny vystavují svá data přes webové rozhraní systému Aleph, některé vystavují zvlášť

i své dílčí a speciální báze. Ke konci roku 2014 je v Souborném katalogu AV ČR 1,4 milionu záznamů (1 408 292), společná báze článků AV ČR obsahuje více než 200 tisíc záznamů. Oddělení správy knihovních systémů poskytuje ústavním knihovnám **metodickou pomoc** a podporu při konverzi dat z jiných systémů, školení pracovníků na práci se systémem a školení katalogizace v MARC21. Na stránkách KNAV zajišťuje v redakčním systému WordPress **podporu** – dostupné jsou zde návody, manuály, doporučení, e-mail a kontakty. OSKS zajišťuje i řešení problémů v systému s distributorem, využívá systémy podpory. Provádí centrální aktualizace verzí Alephu.

Podle individuálních potřeb jednotlivých knihoven jsou vytvářeny výstupy z Alephu. Pro zkvalitnění záznamů v katalogu jsou prováděny pravidelné **kontroly** katalogizačních záznamů, vytvářeny nové kontrolní programy a následně prováděny případné hromadné opravy dat jednotlivých knihoven. Dle potřeby jsou připravovány nové funkce pro zkvalitnění a zefektivnění práce v systému. Na míru jsou zhotovovány statistiky související s fondem a jeho využívaností.

Pravidelně jsou zasílány týdenní dávky nových záznamů knihoven ústavů AV ČR do **Souborného katalogu NK ČR**. Byly upraveny a rozšířeny vlastní kontroly před odesláním tak, aby se předešlo nejčastěji se vyskytujícím chybám. Do **souborné databáze ANL** – Výběr článků v českých novinách, časopisech a sbornících – jsou zasílány analytické záznamy článků vznikající v KNAV, která se zaměřuje na časopisy vydávané ústavu AV ČR.

Oddělení správy knihovních systémů již od roku 2008 zasílá čtyřikrát za rok výběr záznamů KNAV a dalších akademických knihoven do projektu **GEOBIBLINE** – databáze Geografická bibliografie ČR online.

KNAV spolupracuje na budování **Národní báze autorit**, spravuje vlastní kopii této báze, která je každý den prostřednictvím aktualizací synchronizována s verzí v Národní knihovně ČR. V současnosti přesahuje počet autoritních záznamů 850 tisíc.

Fondy KNAV byly integrovány pod jednotné vyhledávací prostředí.

Discovery systém VuFind je uživatelské rozhraní, které zjednodušuje uživatelům práci se systémem, umožňuje ve fondu KNAV vyhledávat zároveň tištěné knihy, tištěné časopisy, elektronické knihy i elektronické časopisy a plnotextové, bibliografické a citační databáze. VuFind zajišťuje přístup k informačním zdrojům KNAV způsobem, který odpovídá současným trendům.

Jsou zde sjednocena zobrazení záznamů indexovaných z různých zdrojů a usnadněn přístup k plným textům dostupných v elektronické podobě. Bylo zavedeno jednotné vyhledávání v lokálních datech a datech z centrálního indexu EBSCO Discovery service, který umožňuje současně prohledávat všechny aktuálně dostupné licencované elektronické informační zdroje KNAV.

Vufind slouží zároveň i jako rozhraní pro Souborný katalog knihoven ústavů Akademie věd ČR, který KNAV spravuje.

Do rozhraní VuFind i katalogu Aleph byla přidána funkce automatického generování citací prostřednictvím služby **Citace.com**. K dispozici je řada typů citací dle různých norem včetně výchozí ČSN ISO 690.

V rámci **programu VISK 8/B** bylo pořízeno řešení k zapojení Alephu do systému jednotného přihlašování **mojeID** a zároveň zavedení autentizace pomocí **Shibbolethu**. Současně byla zavedena funkce **online plateb** do webového katalogu Aleph, díky kterému mohou uživatelé KNAV hradit poplatky prostřednictvím webové platební brány.

Do katalogu byla zapojena **služba SFX** – přístup k dostupným elektronickým časopisům v KNAV. Nabízí uživateli propojení na plné texty dokumentů.

Katalog byl propojen s **Google Books** – jedním z projektů firmy Google, kterým se snaží rozšířit vyhledávání informací mimo internet – na knihy a časopisy zveřejněné pouze v papírové podobě. U záznamů označených tímto logem jsou dostupné referenční stránky pro knihu, takže o ní lze rychle najít všechny potřebné informace: recenze, webové reference, mapy, obsah, popř. i plný text.

KNAV se připojila k projektu **Obálkyknih.cz**, který je realizován s pomocí Svazu knihovníků a informačních pracovníků (SKIP). Služba umožňuje knihovnám zobrazování titulních stran a obsahů knih v katalogu.

Byla vytvořena **Tematická mapa fondu**, která poskytuje tematický profil fondu uspořádaný podle kategorizačního schématu metody Konspektu – mezinárodního standardu pro popis a budování knihovních fondů a knihovních sbírek. V současné době je takto zpřístupněna novější část knihovního fondu, převážně knihy zpracované od roku 2006 do současnosti.

Bylo zahájeno průběžné zasílání záznamů dokumentů, které byly digitalizovány, do **Registru digitalizace**.

Byl zprovozněn a nastaven zvláštní **rejstřík pro věcná autoritní hesla v anglickém jazyce**. Po zapsání českého věcného hesla je tak nyní možné otevřít nový rejstřík, pomocí kterého se do záznamu automaticky vloží anglická varianta daného hesla.

ASEP

Institucionální **repozitář ASEP** je předmětem spolupráce Odboru VaV a ODZF. Jedná se o **bibliografickou databázi výsledků výzkumu**, které vznikly na ústavech AV ČR počínaje rokem 1993.

Do ASEP jsou ukládány bibliografické záznamy, ke kterým je možno od roku 2012 uložit plné texty, od roku 2014 též citace a plné texty recenzí. Databáze je provozována v knihovním systému ARL. Pro vstup dat slouží **webové formuláře** a klient ARL, výstupy jsou zveřejněny v **online katalogu** a v Analytikách ASEP. KNAV zajišťuje vývoj systému – úpravy a rozšíření datové struktury, rozšiřování funkcí všech částí systému – online katalogu, webových formulářů, klienta ARL, vývoj vlastní webové aplikace **Analytika ASEP**, která nabízí bibliografické a grafické přehledy, jenž se vztahují buď k celé AV ČR a jejím vědním oblastem a sekcím nebo k jednotlivým ústavům, vědeckým útvarům (oddělením) a pracovníkům. Data statistických přehledů jsou denně aktualizována, bibliografické přehledy nabízejí výstupy nad reálnými daty uloženými v databázi ASEP. Aplikace je neustále rozšiřována a přináší průběžně řadu nových přehledů a funkcí.

Publikační výsledky KNAV

Publikace uznané v RIV

Rok	2010	2011	2012	2013	2014
Články	2		7	5	1
Monografie v českém jazyce				1	1
Kapitoly v českém jazyce			1	1	2
Kapitoly cizojazyčné	1	1	2		
Konferenční příspěvek v českém jazyce	3		2	2	1
Konferenční příspěvek cizojazyčný				1	
Aplikovaný výstup	4	1		1	2
Ostatní	3	2	1	2	1

Publikace v ASEP

Rok	2010	2011	2012	2013	2014
Články	40	26	66	64	18
Monografie v českém jazyce				2	1
Kapitoly v českém jazyce	1	3	3	1	3
Kapitoly cizojazyčné			2		
Konferenční příspěvek v českém jazyce	3	2	3	2	3
Konferenční příspěvek cizojazyčný				1	
Aplikovaný výstup	4	1		2	2
Elektronický dokument			3	3	
Ostatní	8	5	5	10	4

Institucionální repozitář vznikl v roce 2012 jako nadstavba bibliografické databáze ASEP. Systém byl připraven od ledna 2012 pro ukládání plných textů k bibliografickým záznamům uloženým v databázi ASEP jako jeden z prvních v České republice. Vznikl na základě zkušeností ze zahraničí, jedním z hlavních příkladů byl repozitář University v Liège nazvaný ORBi (Open Repository and Bibliography). Zpracovatelé ústavů byli proškoleni, knihovna zajistila nastavení celého systému, vytváření metodické, technické a právní podpory. Podmínkou pro ukládání je uzavření Rámcové smlouvy o ukládání plných textů do Institucionálního repozitáře AV ČR mezi příslušným ústavem a Knihovnou AV ČR. Smlouvu mají již uzavřenou všechny ústavy AV ČR. KNAV připravuje export záznamů do mezinárodní databáze OpenAIRE.

V repozitáři ASEP bylo na konci roku 2014 uloženo 7 490 plných textů. Kromě plných textů dokumentů lze k bibliografickým záznamům ukládat i plné texty recenzí a citací. V online katalogu byl vytvořen zobrazovací formát, který rozlišuje plný text dokumentu a recenze.

Počet dokumentů uložených v repozitáři

Celkový počet dokumentů uložených v repozitáři	7 490
Článek v odborném periodiku	4 334
Konferenční příspěvek	1 527
Výzkumná zpráva	776
Kapitola v monografii	112
Recenze	99
Sborníky	46
Monografie	29
Ostatní	567

Celkový počet záznamů v databázi	236 839
Počet záznamů s plným textem v IPAC	7 490

Údaje k 31. 12. 2014

Průběžně probíhají **úpravy struktury dat** v ASEP, které se promítají uživatelům v online katalogu a v Analytikách ASEP, např. zobrazení korespondujících autorů, nové limity WOS, SCOPUS pro vyhledání výsledků s těmito identifikátory, nové zobrazovací formáty a řazení, vyhledání autora dle identifikátoru RID (WOS), SID (SCOPUS), ORCID. Záznamy mají pevné URL – handle. V online katalogu je možné upřesňovat dotazy pomocí faset a časové osy a je responzivním designem optimalizován i pro přístup z mobilních zařízení.

KNAV spolupracuje na realizaci projektu **Sdílená Evidence Výsledků (SEV)**. Hlavním cílem projektu je vytvořit sdílenou evidenci výsledků za účelem zjednodušení meziinstitucionální **spolupráce při evidenci výsledků výzkumu a vývoje** a z toho plynoucí **zlepšení vykazování společných výsledků VaV**. Byla uzavřena **smlouva se zástupci vysokých škol**, která umožní sdílení informací o výsledcích VaV zapisovaných do Rejstříku informací o výsledcích (RIV), což pomůže zamezit rozporům v odevzdávaných záznamech.

Rejstřík informací o výsledcích (RIV)

Data označená k předání do RIV jsou pravidelně exportována do xml souborů v příslušné struktuře RIV a odevzdána v požadovaných termínech poskytovatelům účelové podpory VaV.

Národní úložiště šedé literatury (NUŠL), Národní geovědní bibliografie (GEOLIB)

Národní technická knihovna pravidelně sklízí s využitím protokolu OAI-PMH bibliografické záznamy a označené plné texty šedé literatury do databáze NUŠL. Bibliografické záznamy ve formátu UNIMARC pracovišť Geofyzikálního ústavu AV ČR, Geologického ústavu AV ČR, Ústavu geoniky AV ČR a Ústavu struktury a mechaniky hornin AV ČR jsou pravidelně předávány k importu do báze GEOLIB.

Oddělení akvizice (OA)

OA zajišťuje akvizici zahraničních knih, českých knih a předplatného periodik formou nákupu, darů a získáváním tzv. povinných výtisků (publikace vydané ústavu AV ČR a nakladatelstvím ACADEMIA), zajišťuje kontinuální a trvalý nákup jednotlivých zahraničních elektronických knih a poptávková řízení na nákup zahraničních knih, českých knih a předplatného periodik.

Doplňuje do fondu zejména nejnovější českou i světovou vědeckou literaturu a tituly mapující výsledky výzkumu ústavů AV ČR. Do fondu KNAV jsou doplňovány i staré tisky vydané do roku 1800.

Stále více dokumentů je vydáváno v elektronické formě, což se projevuje nejen na akvizici zahraničních knih, ale i tištěných časopisů. Počet zakoupených tištěných zahraničních monografií se snižuje ve prospěch nákupu elektronických knih. Metodika akvizice byla nově propracována a zavádí se postupně do praxe. Využívá modul Akvizice v Alephu a řeší problém akvizice a evidence elektronických knih. Postupně se omezuje výměna publikací, která se ukazuje jako neefektivní. Akvizice probíhá v souladu se Zákonem o veřejných zakázkách.

Oddělení zpracování knih a elektronických nosičů (OZKEN)

OZKEN zpracovává veškerý knižní fond, přicházející do KNAV, vytváří katalogizační záznamy v systému Aleph, opatřuje dokumenty jmenným a věcným popisem, adjustací (označení získaného dokumentu razítkem knihovny jako jejího vlastnictví a čárovým kódem) a signováním (přidělení signatury každému dokumentu, která udává jeho umístění a uložení v knihovně). Stejným postupem rekatologizuje dosud nevidovaný fond v majetku KNAV. Za pomoci dotace z programu VISK 5 RETROKON proběhla retrokatalogizace podstatné části fondu KNAV. Byla zahájena rozsáhlá obsahová prověrka fondu, včetně prověření částí fondů knihoven ústavů AV ČR dlouhodobě uložených v KNAV.

Fond KNAV – počet knihovních jednotek

2010	2011	2012	2013	2014
1 255 802	1 265 239	1 273 053	1 278 759	1 271 626

Záznamy pořízené v rámci projektu VISK 5 RETROKON

2010	2011	2012	2013	2014
47 825	49 785	47 476	52 294	38 325

Počet záznamů přijatých do Souborného katalogu ČR

2010	2011	2012	2013	2014
52 138	52 425	50 725	59 647	43 912

OZKEN poskytuje knihovníkům z ústavů AV ČR metodickou podporu, školení a vytváří nové metodické pokyny. S Národní knihovnou spolupracuje při tvorbě jmenných a věcných autorit a při přípravě přechodu na nová pravidla RDA.

Všechny nové tištěné publikace jsou neprodleně zaneseny do systému Aleph a zpřístupněny uživatelům jak přes online katalog Aleph, tak v uživatelském rozhraní VuFind, kde je možné vyhledat i ostatní formáty publikací – elektronické knihy a články v elektronických časopisech.

Oddělení zpracování časopisů (OZČ)

OZČ zajišťuje jmennou a věcnou katalogizaci časopiseckého fondu KNAV. Pracovníci oddělení evidují a distribuují nově přichodící čísla a spravují fond časopisů ve skladech i v hale služeb. Provádí štítkování a opravy staršího fondu, aktualizuje v **Souborném katalogu NK** informace o jednotkách, které má KNAV ve fondu, spolupracuje při vytváření národních

autorit s Národní knihovnou. Poskytuje školení a konzultace ke katalogizaci časopisů a časopiseckých článků knihovníkům z knihoven ústavů AV ČR.

Oddělení katalogizuje časopisecké články z titulů vydávaných ústavu Akademie věd a přispívá do databáze **Národní knihovny ANL – Výběr článků v českých novinách, časopisech a sbornících**. Přidává do **Digitální knihovny AV ČR** plné texty časopisů, odpovídá na dotazy uživatelů a zprostředkovává jednání s vedením ústavů a redakcemi časopisů o zpřístupňování plných textů v Digitální knihovně AV ČR.

Pracovníci OZČ se podílejí jako odborníci na problematiku metadat v projektu programu MK ČR – DF12P01OVV002: **Česká digitální knihovna a nástroje pro zajištění komplexních digitalizačních procesů**, jejímž cílem je vytvoření České digitální knihovny, která bude agregátorem digitálních knihoven provozovaných v České republice. Bude sloužit jako jednotné rozhraní pro koncové uživatele i jako hlavní poskytovatel dat pro mezinárodní projekty, zejména pro projekt evropské digitální knihovny Europeana.

Revizní oddělení (RO)

RO postupuje podle vypracované metodiky inventarizace, zajišťuje průběžnou revizi knihovního fondu, vede záznamy o chybějících a nalezených svazcích, připravuje nabídkové seznamy odepisovaných knih a časopisů.

Vybraná publikační činnost ODZF:

Doleželová, Jana - Chmelařová, Zdeňka - Bártková, Petra

Služby Knihovny AV ČR v oblasti zveřejnění vědeckých publikací (nejen) pro ústavy AV ČR. *IT lib*. Roč. 18, č. 3 (2014), s. 31-38. ISSN 1335-793X

 http://itlib.cvtisr.sk/buxus/docs/31_sluzby%20knihovny.pdf

Doleželová, Jana - Chmelařová, Zdeňka

Asep Analytics. A source for evaluation at the Academy of Sciences of the CR.

Proceedings of ISSI. Volume 2. Vienna : Austrian Institute of Technology, 2013, s. 1874-1876. ISBN 978-3-200-03135-7. ISSN 2175-1935.

[International Society of Scientometrics and Informetrics Conference /14./. Vienna (AT), 15.07.2013-19.07.2013]

 http://www.issi2013.org/Images/ISSI_Proceedings_Volume_II.pdf

Doleželová, Jana - Chmelařová, Zdeňka

Informační zdroj pro evaluaci - od bibliografické databáze k institucionálnímu repozitáři.

[Information resource used for evaluation - from a A & I database to an institutional repository.]

INFORUM 2012: 18. ročník konference o profesionálních informačních zdrojích. Roč. 2012, č. 1 (2012). ISSN 1801-2213.

[INFORUM 2012: konference o profesionálních informačních zdrojích /18./. Praha, 22.05.2012-24.05.2012]

<http://www.inforum.cz/sbornik/2012/55>

Doleželová, Jana - Chmelařová, Zdeňka - Laiblová Kadlecová, Ivana - Rozehnal, Jan

Analytika ASEP.

[ASEP Analytics.]

Interní kód: Analytika ASEP ; 2010

Technické parametry: Program psaný v jazyce PHP 5 s využitím MySQL pro zobrazování dat z databáze ASEP přístupný online. Interpretace záznamů z různých pohledů, výpočty

hodnot, zahrnuje i grafické vizuální znázorňování hodnot pomocí grafů. Program disponuje desítkami filtrů.

Ekonomické parametry: Smlouva o využití výsledku "Analytika ASEP" - č. smlouvy 280/05/11/10 Akademie věd České republiky, IC: 60165171. Výsledek využívá AV ČR jako podklady pro hodnocení výsledků výzkumu. Je využíván také ústav AV ČR pro hodnocení pracovišť.

<http://www.lib.cas.cz/ar/>

Doleželová, Jana - Chmelařová, Zdeňka - Durecová, Kateřina

Šedá literatura a role Knihovny AV ČR.

[Grey Literature and the Role of the Library of the AS CR.]

Sborník ze 3. ročníku Semináře ke zpřístupňování šedé literatury 2010. Praha : Státní technická knihovna, 2010. ISSN 1803-6015.

[Seminář ke zpřístupňování šedé literatury 2010 /3./, Praha (CZ), 08.12.2010]

 [http://nusi.techlib.cz/images/Dolezalova SEM 2010.pdf](http://nusi.techlib.cz/images/Dolezalova_SEM_2010.pdf)